

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W JASTRZĘBIU ZDROJU
ZA 2021 ROK

**BANK SPÓŁDZIELCZY
W JASTRZĘBIU ZDROJU**
ZAŁOŻONY W 1897

Spis treści

I. Stan prawny i władze Banku	3
1. Dane ogólne o Banku	3
2. Władze Banku.....	4
❖ Zarząd	4
❖ Rada Nadzorcza	5
❖ Zebranie Przedstawicieli.....	6
II. Charakterystyka działalności Banku (rynek, produkty, umowy)	11
1. Otoczenie zewnętrzne.....	11
2. Opis branży i przedmiot działalności Banku.....	12
2.1. Podstawowe obszary działalności Banku.....	13
❖ Działalność depozytowa	13
❖ Działalność kredytowa.....	15
❖ Optymalizacja sieci placówek	18
❖ Działalność marketingowa.....	19
3. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku	21
3.1 Umowa zrzeczenia	21
3.2 Umowa Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS.....	21
3.3 Umowy ubezpieczenia	21
4. Czynniki zewnętrzne i konkurencja	21
III. Zasoby jednostki	23
1. Zasoby kadrowe	23
2. Zarządzanie personelem w czasie pandemii COVID-19	23
3. Ocena Pracowników – Przegląd Kadrowy	24
4. Szkolenia Pracowników	24
5. Motywowanie Pracowników.....	25
6. Polityka różnorodności.....	26
IV. Informacje na temat posiadanych własnych udziałów/akcji	27
V. Informacja w zakresie instrumentów finansowych i zarządzania ryzykiem	27
1. Klasyfikacja instrumentów finansowych	27
2. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)	27
❖ Ryzyko kredytowe.....	27
❖ Ryzyko płynności.....	32

❖ Ryzyko rynkowe – ryzyko walutowe.....	32
❖ Ryzyko stopy procentowej.....	33
❖ Adekwatność kapitałowa.....	33
❖ Ryzyko operacyjne.....	34
❖ Ryzyko trudnomierzalne.....	34
❖ Ryzyko braku zgodności.....	35
VI. Informacja dotycząca Systemu kontroli wewnętrznej.....	36
VII. Sytuacja finansowa Banku oraz ocena uzyskiwanych efektów (w tym analiza wskaźników) w 2021 roku.....	37
1. Analiza wskaźnikowa (za ostatnie 3 lata)	37
2. Sytuacja majątkowo – kapitałowa	38
3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2021 roku	43
4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach.....	44
5. Objasnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego.....	44
VIII. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych z innymi podmiotami.....	44
IX. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność jednostki, jakie nastąpiły w roku obrotowym, a także po jego zakończeniu, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego	44
X. Informacja na temat tego czy jednostka powoduje lub nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego	45
XI. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość.....	46
XII. Ład korporacyjny	47
XIII. Zakończenie	47

I. Stan prawny i władze Banku

1. Dane ogólne o Banku

Siedzibą Banku jest Centrala znajdująca się w Jastrzębiu-Zdroju przy ul. 1 Maja 10. Bank działa na obszarze województwa śląskiego i na dzień sprawozdawczy posiadał sieć 19 placówek oraz Centralę. Według stanu na dzień 31.12.2021 r. Bank posiadał następujące placówki:

Centrala: 44-330 Jastrzębie-Zdrój ul. 1 Maja 10

Oddziały: 44-325 Mszana ul. 1 Maja 81

Punkty Kasowe:

- **44-335 Jastrzębie-Zdrój** ul. Warszawska 1
- **44-335 Jastrzębie-Zdrój** ul. Warmińska 2 B
- **44-268 Jastrzębie-Zdrój** ul. Wielkopolska 5A
- **44-335 Jastrzębie-Zdrój** Al. J. Piłsudskiego 60
- **44-268 Jastrzębie-Szeroka** ul. Powstańców Śl. 82
- **44-335 Jastrzębie-Zdrój** ul. Turystyczna 36
- **44-334 Jastrzębie-Zdrój** ul. Niepodległości 178
- **44-293 Gaszowice** ul. Rydułtowska 1
- **44-340 Godów** ul. 1 Maja 53
- **43-417 Kaczyce** ul. J. III Sobieskiego 4
- **34-325 Łodygowice** ul. Żywiecka 77
- **44-370 Pszów** ul. Pszowska 530
- **41-706 Ruda Śląska** ul. Kłodnicka 97
- **44-253 Rybnik Boguszowice** Os. Południe 37
- **44-348 Skrzyszów** ul. Powstańców Śl. 11
- **44-266 Świerklany** ul. Boryńska 2
- **43-410 Zebrzydowice** ul. Ks. A. Janusza 6
- **34-300 Żywiec** ul. Jana 18

Bank jest wpisany do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem **KRS 0000100602**.

Bank jest zrzeszony w ramach Umowy Zrzeszenia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. od 2002r. W czerwcu 2016r. Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju podjęło stosowną uchwałę o woli przystąpienia do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Dnia 07 grudnia 2018r. Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju podpisał Umowę ze Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank posiada numer statystyczny **REGON: 000496981**.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju na podstawie art. 111a ust 1 i 2 ustawy Prawo bankowe informuje, iż na dzień bilansowy:

- **w odniesieniu do postanowień art. 111a. ust.1**
- 1) nie prowadzi działalności na terenie państw członkowskich i państw trzecich oraz nie posiada podmiotów zależnych i nie sporządza informacji na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt. 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy,
 - 2) stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła 0,25%,
 - 3) nie zawarł umowy, o której mowa w art. 141t umowa wsparcia finansowego ust. 1 oraz nie działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f nadzór skonsolidowany ust. 1.

- **w odniesieniu do postanowień 111a. ust.2**

- 1) nazwę, charakter i lokalizację geograficzną działalności- opisuje w pkt. 1 niniejszego Sprawozdania - Dane ogólne o Banku,
- 2) obrót w danym roku wykazywany w sprawozdaniu finansowym wyniósł 25.228.098,87 zł,
- 3) liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty – 137,
- 4) zysk przed opodatkowaniem wyniósł 2.251.583,00 zł,
- 5) podatek dochodowy wyniósł 234.614,00 zł,
- 6) nie otrzymał finansowego wsparcia pochodzącego ze środków publicznych, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1436).

2. Władze Banku

❖ Zarząd

Zarząd Banku – zgodnie ze Statutem – prowadzi sprawy Banku i reprezentuje go na zewnątrz. Prezes Zarządu kieruje bieżącą działalnością oraz pełni nadzór nad całością funkcjonowania Banku.

W okresie od dnia 01.01.2021r. do dnia 31.12.2021r. Zarząd Banku pracował w składzie:

Izabela Ochojska	p.o. Prezesa Zarządu - Pion Kierowania Bankiem
Gabriela Bury	Wiceprezes Zarządu - Pion Windykacji i Restrukturyzacji
Natasza Kiwic	Wiceprezes Zarządu - Pion Księgowo-Sprawozdawczy
Krzysztof Rodziewicz	Wiceprezes Zarządu - Pion Handlowy

W roku bieżącym dokonano jednej zmiany Regulaminu Organizacyjnego oraz dwukrotnej zmiany struktury organizacyjnej:

- Uchwałą Rady Nadzorczej nr 56/10/2021 z dnia 27.10.2021r. zatwierdzono Regulamin Organizacyjny Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz strukturę organizacyjną. Tym samym odwołano poprzednią Uchwałą Rady Nadzorczej nr 20/04/2020 z dnia 29.04.2020r.
- Uchwałą Rady Nadzorczej nr 19/03/2021 z dnia 24.03.2021r. zatwierdzono strukturę organizacyjną. Tym samym odwołano poprzednią Uchwałą Rady Nadzorczej nr 49/09/2020 z dnia 29.09.2021r.
- Uchwałą Rady Nadzorczej nr 52/09/2021 z dnia 29.09.2021r. zatwierdzono strukturę organizacyjną. Tym samym odwołano poprzednią Uchwałą Rady Nadzorczej nr 19/03/2021 z dnia 24.03.2021r.

Zarząd Banku w roku sprawozdawczym odbył 124 protokołowane posiedzenia Zarządu, w toku których podejmował Uchwały związane z funkcjonowaniem Banku, przy czym w związku z nadzwyczajną sytuacją wynikającą z ogłoszenia stanu zagrożenia epidemiologicznego (COVID-19) oraz z uwagi na będące następstwem ograniczenia w funkcjonowaniu Banku, zgodnie z zapisami §13 „Regulaminu działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju” uchwalonego na mocy Uchwały nr 19/04/2020 dnia 29 kwietnia 2020 roku Posiedzenia Zarządu Banku częściowo odbywały się w trybie zdalnym. W posiedzeniach Zarządu uczestniczył pracownik komórki ds. zgodności.

Podjęte przez Zarząd Banku Uchwały dotyczyły między innymi:

- administracji bezpieczeństwem informatycznym,
- projektowania planu finansowego, zadań rynkowych i prognoz rozwoju,

- Planu Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i jego aktualizacji,
- Planu ochrony kapitału Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i jego aktualizacji,
- aktualizacji polityk zarządzania wybranymi obszarami,
- zatwierdzenia nowych instrukcji i regulaminów oraz zmian do istniejących procedur,
- spraw członkowskich,
- modyfikacji oferty produktów kredytowych i depozytowych oraz innych usług bankowych,
- zmiany oprocentowania depozytów i kredytów,
- zmian w tabeli opłat i prowizji,
- zarządzania ryzykami bankowymi,
- decyzji kredytowych.

Zarząd Banku uczestniczył we wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej.

❖ Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza swoje obowiązki wykonywała na posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach Prezydium Rady Nadzorczej, koncentrując swoją uwagę na najważniejszych aspektach funkcjonowania Banku, w tym głównie na skuteczności osiągania przez Zarząd i pracowników Banku celów strategicznych i rozwojowych nakreślonych przez Właścicieli. W roku sprawozdawczym Rada Nadzorcza odbyła 13 plenarnych posiedzeń, na których Rada Nadzorcza podjęła 84 uchwały.

W roku 2021 wystąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej. W dniu 29-03-2021 roku Pani Dorota Piekarska złożyła rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, a tym samym z funkcji sekretarza Rady Nadzorczej, jaką pełniła w kadencji Rady Nadzorczej w latach 2018 – 2022. Zgodnie z zapisem §19 punkt 6 zdanie 2 Statutu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, mandat członka Rady Nadzorczej w przypadku określonym w ust. 5 pkt. 2 - wygaś po upływie 3 miesięcy.

W dniu 12 sierpnia 2021 roku na podstawie Uchwały nr 47/08/2021 Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, dokonała wyboru Sekretarza Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w osobie Pani Haliny Krajewskiej.

W związku z powyższym od dnia 29 czerwca 2021 roku Rada Nadzorcza Banku działa w 7 osobowym składzie:

Marian Jarosz	Przewodniczący
Jacek Jeleń	Zastępca Przewodniczącego
Halina Krajewska	Sekretarz
Tadeusz Sławik	Członek Prezydium
Roman Jakubowski	Członek Rady Nadzorczej
Zbigniew Klimek	Członek Rady Nadzorczej
Roman Żbel	Członek Rady Nadzorczej

W Banku funkcjonuje Komitet Audytu, powołany przez Radę Nadzorczą Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na podstawie art.128 ust.1 oraz art.129 ust. 6 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11.05.2017r. (Dz.U. z 2017r., poz. 1089 z póź.zm.) oraz § 29 ust.1 pkt. 4 Statutu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.

W okresie 01.01.2021 – 31.12.2021 Komitetu Audytu działał w następującym składzie:

Roman Jakubowski	Przewodniczący Komitetu Audytu
Jacek Jeleń	Członek Komitetu Audytu
Tadeusz Sławik	Członek Komitetu Audytu

Zadania Komitetu Audytu określone zostały w art. 130 ust. 1 ww. Ustawy oraz w zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą „Regulaminie działania Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”. Do najważniejszych zadań Komitetu Audytu należy wybór i rekomendacja Radzie Nadzorczej Banku firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania ustawowego sprawozdań finansowych Banku.

Pozostałe obowiązki Komitetu Audytu to m.in.: monitorowanie czynności rewizji finansowej, informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania ustawowego oraz wyjaśnianie w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania. Do zadań Komitetu Audytu należy również monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem oraz skuteczności audytu wewnętrznego.

❖ Zebranie Przedstawicieli

Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju obradowało w dniu **18 czerwca 2021 roku**. Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo Członków Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju zwołał Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w trybie zdalnym z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w 2021 roku podjęło **18 uchwał** w n/w sprawach:

- **Uchwały nr 1, 2, 3** dotyczyły zatwierdzenia: regulaminu obrad, porządku obrad, stwierdzenia prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli Banku i jego zdolności do podejmowania uchwał oraz zatwierdzenia protokołu z Zebrania Przedstawicieli z 06.07.2020 roku - miały one charakter porządkowy i zostały wykonane zgodnie z porządkiem obrad Zebrania Przedstawicieli.
- **Uchwała nr 4** dotyczyła zatwierdzenia zmian w Statucie Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju. Uchwała wymagała obecności Notariusza podczas obrad Zebrania. Uchwalone zmiany weszły w życie po wpisaniu do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach w dniu 26 lipca 2021 roku (syg. sprawy GL.X.NS-REJ.KRS/008906/21/888).
- **Uchwała nr 5** dotyczyła przyjęcia przez Zebranie Przedstawicieli Sprawozdania Komisji do spraw odpowiedzialności z wyników oceny kwalifikacji członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego za 2020 rok – uchwała została wykonana poprzez przyjęcie w toku Zebrania Przedstawicieli Sprawozdania Komisji do spraw oceny odpowiedzialności, wnikała z przepisów prawa zawartych w „Polityce oceny odpowiedzialności członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”. Zebranie Przedstawicieli dokonało oceny Członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju jako organu kolegialnego.
- **Uchwała nr 6** dotyczyła uchwalenia celów strategicznych i kierunków działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na 2021 rok. Głównym celem strategicznym Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu

Zdroju jest kontynuacja działań stabilizacyjnych zgodnie z realizowanym przez Bank Wewnętrznym Planem Naprawy na lata 2021-2024 - **stopień realizacji powyższego celu ocenia się jako cel w pełni realizowany**. Ocena realizacji celu strategicznego określona została na podstawie zewnętrznych cząstkowych ocen realizacji WPN oraz realizacji podstawowych działań kierunkowych koncentrujących się na samodzielnej sanacji oraz stworzeniu podstaw do stabilnego i bezpiecznego rozwoju Banku.

Wyznaczone Uchwałą ZP nr 6 na rok 2021 **podstawowe działania kierunkowe na rok 2021** koncentrowały się na samodzielnej sanacji oraz stworzeniu podstaw do stabilnego i bezpiecznego rozwoju Banku poprzez:

- a) poprawę jakości i struktury portfela kredytowego oraz obniżenie poziomu ryzyka kredytowego** - działania z obszaru poprawy jakości struktury portfela kredytowego oraz obniżenia poziomu ryzyka kredytowego wg danych na koniec 2021 roku **Bank uznaje za zrealizowane**. W roku 2021 Zarząd Banku skutecznie podejmował działania zmierzające do poprawy wskaźnika jakości aktywów kredytowych oraz wzrostu poziomu wskaźnika pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi, a poziom odchyień w stosunku do Wewnętrznego Planu Naprawy sprawozdawany był w okresach kwartalnych do Rady Nadzorczej Banku oraz do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS S.A. Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi na koniec grudnia 2021r. przekroczył założenia planistyczne określone w Wewnętrznym Planie Naprawy o 2.83 p. p, osiągając tym samym lepszy wskaźnik pokrycia kredytów rezerwami, wynoszący 26,90%. Na koniec grudnia 2021r. odnotowano niższy o 2.279 tys. zł poziom kredytów zagrożonych wyrażonych w wartości brutto przy wyższej wartości portfela kredytowego brutto (więcej o 14.527 tys. zł w odniesieniu do założeń planistycznych). Wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 20,29%, tj. niżej od planu o 1,73 p.p. Bank wg danych na 31.12.2021 r. wypracował wskaźnik jakości aktywów na poziomie 7,00%, tj. na poziomie znacznie niższym w stosunku do wielkości ujętej w WPN na IV kwartał 2021 roku (WPN zakładał wskaźnik jakości aktywów na koniec 2021 roku na poziomie 7,85%). Na koniec IV kwartału został wypracowany lepszy wskaźnik jakości aktywów w stosunku do planowanego, wskutek odnotowania znacznie wyższej niż zakładano kwoty aktywów ogółem (wpływ środków budżetowych) oraz mniejszej wartości kredytów zagrożonych brutto.
- b) umacnianie pozycji kapitałowej Banku poprzez akumulację wypracowanych zysków netto (zwiększanie kapitału podstawowego Tier1) oraz zwiększenie kapitałów uzupełniających poprzez zaciągnięcie długu podporządkowanego (kapitałów Tier2), w celu zapewnienia utrzymania współczynników kapitałowych na bezpiecznym poziomie oraz dążenie do spełnienia wymogu MREL** - działania z obszaru umacniania pozycji kapitałowej ujęte w WPN wg danych na koniec 2021 roku **Bank uznaje za zrealizowane**. Bank zapewnił utrzymanie współczynników kapitałowych na bezpiecznym poziomie. Porównując wskaźnik TCR do poziomu wskaźnika T1 ujętego w WPN w wysokości 2,5 mln zł, należy wskazać, iż uzyskany przez Bank na koniec grudnia 2021 r. łączny współczynnik wypłacalności wyniósł 12,90% i był wyższy w stosunku do zaplanowanego poziomu T1, tj. poziomu nieuwzględniającego zobowiązania podporządkowanego o 0,26 p.p. Wewnętrzny Plan Naprawy zgodnie z projekcją finansową zakładał pozyskanie przez Bank w IV kwartale 2021 r. pierwszej transzy pożyczki podporządkowanej (2,5 mln zł) pozyskanej z Funduszu Zabezpieczającego na okres 10 lat, na łączną kwotę 7,9 mln zł w celu spełnienia wymogu MREL (jako pomoc zwrotna na warunkach zobowiązania podporządkowanego). W związku ze spełnieniem przez Bank na datę 31.12.2021r. oczekiwań Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie wyznaczonego śródkresowego wymogu MREL, Bank nie uruchomił zaplanowanej transzy pożyczki podporządkowanej, nie zwiększając tym samym poziomu funduszy własnych o zaplanowaną w WPN kwotę na poziomie 2,5 mln zł.

- c) zrównoważony wzrost działalności komercyjnej uwzględniający możliwości kapitałowe poprzez koncentrację na Kliencie, transformację cyfrową produktów i procesów, optymalizację oferty produktowej w kierunku stabilizacji źródeł przychodów przy zachowaniu niskiego poziomu ryzyka, - działania z obszaru zrównoważonego wzrostu działalności komercyjnej Bank uznaje za zrealizowane, poprzez:**
- ✓ kontynuację procesu wdrożenia programów i aplikacji informatycznych wspomagających proces sprzedaży i kontaktu z klientem w celu skrócenia czasu obsługi klienta i zminimalizowania ryzyka popełnienia błędu przez pracownika,
 - ✓ rozwój aplikacji umożliwiającej złożenie wniosku kredytowego online wraz z modułem procesowego zarządzania obiegiem dokumentów związanych z procedurą udzielania kredytu, zaczynając od złożenia wniosku po wydanie decyzji kredytowej i digitalizację zebranych dokumentów wraz z podpisaną umową kredytową,
 - ✓ wdrożenie systemu do elektronicznego przechowywania dokumentów, którego celem jest poprawa efektywności procesów biznesowych i redukcja kosztów,
 - ✓ aktywne pozyskiwanie nowych klientów i partnerów biznesowych oraz kształtowania silnych i długotrwałych relacji z i klientami,
 - ✓ wprowadzenie do oferty nowych produktów oraz zmiany w tabeli prowizji i opłat Banku dla osób fizycznych i klientów instytucjonalnych,
 - ✓ rozwój sprzedaży ubezpieczeń,
 - ✓ wdrożenie usług z obszaru IT: aplikacji BSGo; usługi Profil Zaufany i Moje ID, czyli bezpiecznych narzędzi potwierdzania tożsamości online w usługach komercyjnych i publicznych. umożliwiającą realizację wszelkich formalności, które dotychczas wymagały osobistego uwierzytelnienia danych drogą elektroniczną; mobilnej usługi BLIK.
- d) optymalne wykorzystanie i doskonalenie potencjału kadrowego oraz sieci placówek w celu osiągnięcia sukcesywnej poprawy efektywności i sprawności działania – działania z obszaru wykorzystania i doskonalenia potencjału kadrowego oraz sieci placówek Bank uznaje za zrealizowane, poprzez:**
- ✓ poprawę efektywności działania Banku za sprawą modyfikacji posiadanego systemu motywacyjnego w 2021 roku (zarządzanie przez cele),
 - ✓ zmiany struktury organizacyjnej Banku oraz reorganizację pracy wybranych komórek i zespołów, w tym wzmocnienie komórki ds. sprzedaży kredytów od strony zaplecza,
 - ✓ poprawę jakości obsługi klientów poprzez wzrost kompetencji pracowników,
 - ✓ dostarczanie kompleksowej, wysokiej jakości oferty produktów i usług bankowych opartej na tradycyjnej bankowości o lokalnym charakterze, z zachowaniem podwyższonych wymogów standardów bezpieczeństwa i propagowaniu wśród pracowników proklientowskiego podejścia do obsługi,
 - ✓ racjonalizację wielkości sieci placówek oraz bankomatów prowadzoną równoległe z wdrażaną automatyzacją procesu sprzedaży.
- e) poprawy sprawności operacyjnej poprzez restrukturyzację procesów, automatyzację, standaryzację i uproszczenie procesów - działania z obszaru poprawy sprawności operacyjnej Bank uznaje za zrealizowane poprzez:**
- ✓ implementację systemów informatycznych wspomagających procesy biznesowe Banku i automatyzujące procesy w obszarze kredytów, sprawozdawczości i zarządzania zasobami ludzkimi,
 - ✓ rozbudowę elektronicznego archiwum dokumentów, które automatyzuje i upraszcza procesy związane z obiegiem dokumentów operacyjnych oraz wewnętrznych w Banku, co znacząco usprawnia procesy związane z obsługą klienta,

- ✓ rozwijanie bankowości internetowej i mobilnej, aby móc konkurować z rozwiązaniami komercyjnymi, a klientom gwarantować satysfakcję z jej użytkowania,
- ✓ modernizację infrastruktury IT gwarantującą klientom banku ciągłość świadczenia usług bankowych, a pracownikom wysoki komfort i wydajność pracy,
- ✓ projektowanie, tworzenie oraz wdrażanie własnych aplikacji i systemów informatycznych na potrzeby działalności,
- ✓ współpraca z wiodącymi zewnętrznymi dostawcami usług dla Banku: Asseco Poland S.A., Asseco Data Systems S.A., Bankiem Zrzeszającym BPS, ITCard S.A., Cruz Sp. z o.o., Krajową Izbą Rozliczeniową S.A., I-BS Sp. z o.o. oraz Diebold-Nixdorf Sp. z o.o.,
- ✓ skuteczne zarządzanie ciągłością biznesową w czasach pandemii, szybkie reagowanie na zmieniające się warunki prowadzenia działalności bankowej oraz rozwój kluczowych elementów procesu pracy zdalnej.

f) utrzymanie dyscypliny kosztowej oraz wzrost przychodów odsetkowych i poza odsetkowych w celu realizacji wskaźnika kosztów do dochodów (C/I) - działanie z obszaru realizacji wskaźnika C/I w WPN wg danych na koniec 2021 roku **Bank uznaje za zrealizowane.** Na dzień 31.12.2021r. efektywność kosztowa była satysfakcjonująca. Niższe od planowanych koszty działania banku wraz z amortyzacją oraz wyższy wynik z działalności bankowej (głównie za sprawą wzrostu przychodów odsetkowych) przyczyniły się do poprawy efektywności kosztowej, albowiem wskaźnik C/I na koniec 2021 roku wyniósł 69,40% i był niższy o 6,88 p.p. od założeń przyjętych w WPN (76,28%).

g) prowadzenie, wspieranie i propagowanie wszelkich inicjatyw lokalnych w zakresie działalności społecznej i oświatowo-kulturalnej w szczególności na rzecz Członków Banku oraz mieszkańców województwa śląskiego - cele/działania z obszaru prowadzenia, wspierania i propagowania wszelkich inicjatyw lokalnych w zakresie działalności społecznej i oświatowo-kulturalnej **Bank uznaje za zrealizowane**, poprzez: wspieranie przez Bank organizacyjnie i finansowo różnych form aktywności ze swego otoczenia zgodnie z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu. Bank aktywnie włączył się w pomoc i sponsoring wielu przedsięwzięć podejmowanych przez lokalną społeczność, pomagał szkołom, przedszkolom, twórcom i artystom, stowarzyszeniom, centrom kultury i sportu. Bank angażował się w liczne przedsięwzięcia mające na celu propagowanie kultury fizycznej i sportu na różnych szczeblach dyscyplin sportowych. W 2021r. Bank kontynuował edukację bankową poprzez popularyzację praktyki oszczędzania wśród dzieci i młodzieży oraz upowszechnianie wiedzy na temat finansów i bankowości. Działania Banku oparte były na podstawach sformułowanych w Strategii Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i jej wiodącej misji: **„Doświadczenie oraz otwartość na nowe horyzonty i potrzeby Klienta wyznacznikiem bankowości jutra”**.

- **Uchwała nr 7** - dotyczyła zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2020 rok – uchwała nie wymagała wykonania. Sprawozdanie zostało opublikowane na stronie internetowej Banku.
- **Uchwała nr 8** - dotyczyła zatwierdzenia Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz z badania sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2020 rok wraz z informacją o ocenie realizacji Zasad Ładu Korporacyjnego i raportem dotyczącym funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju – uchwała nie wymagała wykonania. Sprawozdanie zostało opublikowane na stronie internetowej Banku.
- **Uchwała nr 9** dotyczyła rozpatrzenia wniosków wynikających z przedstawionego protokołu polustracyjnego z przeprowadzonej lustracji z działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za okres od 01.07.2017 roku do 30.06.2020 roku - uchwała zakłada dokończenie przez Władze

Samorządowe jak i Zespół Pracowniczy wszelkich możliwych działań mających na celu radykalną poprawę sytuacji finansowej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, w tym realizację zamierzeń określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy. Wykonanie uchwały w zakresie realizacji zamierzeń określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy zostało opisane przy uchwale nr 6.

- **Uchwała nr 10** dotyczyła zatwierdzenia sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za 2020 rok, została podjęta zgodnie z wymogami prawa określonymi w ustawie o rachunkowości. Uchwała nie wymagała wykonania.
- **Uchwała nr 11** dotyczyła podziału nadwyżki bilansowej za rok obrachunkowy 2020 Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju. Uchwała została wykonana poprzez przekazanie całego zysku netto na fundusz zasobowy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.
- **Uchwała nr 12** dotyczyła uchwalenia „Regulaminu Działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, uchwała zaktualizowała zasady działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju.
- **Uchwała nr 13** dotyczyła zatwierdzenia „Polityki zarządzania łaodem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”. Uchwała obowiązuje od dnia 01.01.2022 roku zgodnie z wytycznymi „Rekomendacji Z” Komisji Nadzoru Finansowego.
- **Uchwały od nr 14 do nr 17** w sprawie udzielenia absolutorium Członkom Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju stanowiły wyraz oceny pracy poszczególnych Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w 2020 roku. Uchwały nie wymagały wykonania.

II. Charakterystyka działalności Banku (rynek, produkty, umowy)

1. Otoczenie zewnętrzne

Utrzymujące się przez większą część 2021 roku blisko zerowe stopy procentowe spowodowały zmniejszenie wyniku odsetkowego banków, podstawowego źródła zysku. Jednocześnie banki odnotowały wysoki popyt w segmencie działalności kredytowej oraz zwiększyły źródło dochodów poza odsetkowych (zwiększenie opłat i prowizji). W IV kwartale 2021 sytuacja uległa poprawie w efekcie decyzji RPP o podwyższeniu stóp procentowych, zyskowność sektora znacząco wzrosła w odniesieniu do roku 2020.

Obecna sytuacja makroekonomiczna Polski i poziom stóp procentowych skutkuje wzrostem strumieni przychodów. Spodziewane w 2022 roku dalsze podwyżki stóp procentowych będą miały pozytywny wpływ na wynik odsetkowy Banku, jednocześnie w kolejnych kwartałach przy rosnącej inflacji można oczekiwać potencjalnego wzrostu kosztów finansowania (jednak nie będzie on znaczący z uwagi na wysoką nadpłynność sektora) oraz kosztów ryzyka kredytowego. Ekonomisci spodziewają się, iż w efekcie rosnących stóp procentowych, zwiększają się raty kredytów i obniża się zdolność kredytowa potencjalnych kredytobiorców (oznacza to pogorszenie dostępności kredytu zwłaszcza dla osób fizycznych i mikro przedsiębiorców), co może budzić obawy o przyszły popyt na kredyty i jakość portfeli kredytowych. Natomiast czynnikiem, który może pozytywnie wpłynąć na akcję kredytową w 2022 r. i dochodowość jest oczekiwane utrzymywanie się korzystnej sytuacji na rynku pracy i prawdopodobny wzrost wynagrodzeń.

W roku 2022 kluczowa będzie presja kosztowa zarówno w obszarze kosztów wynagrodzeń jak i rosnących kosztów rzeczowych oraz usług, a dodatkowo istotnie wyższe w ujęciu rocznym, będą składki na Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Podsumowując, głównym czynnikiem ryzyka mającym wpływ na wyniki Banku będzie sytuacja makroekonomiczna, która będzie miała wpływ na kondycję klientów.

Otoczenie prawno- regulacyjne

W roku 2021 Bank intensywnie monitorował liczne zmiany prawno-regulacyjne, będące wynikiem sytuacji pandemicznej oraz reformy przeprowadzonej przez Unię Europejską, polegającej na zmianie ram regulacyjnych w zakresie usług finansowych. Spośród istotnych zmian prawa, które mogą i będą wpływać na działalność operacyjną Banku, istotna jest ustawa z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw. Celem ww. ustawy było dokonanie niezbędnych zmian w krajowym porządku prawnym w związku z wejściem w życie regulacji prawnych Unii Europejskiej dotyczących wymogów kapitałowych dla instytucji finansowych (tzw. CRD V/CRR II).

Oprócz zmian w ustawie Prawo bankowe, nowelizacja wprowadziła także szereg zmian w innych aktach prawnych. Bank monitorował także wytyczne Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS obowiązujące Uczestników oraz kierowane do Banków stanowiska i rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego, komunikaty Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.

Bank podejmował odpowiednie działania w celu zapewnienia zgodności (compliance) w odniesieniu do zmian zachodzących w przepisach powszechnie obowiązującego prawa oraz rekomendacjach dla banków i wytycznych wydawanych przez organy nadzorcze. Nadzór nad skutecznością procesu zapewniania zgodności w Banku w 2021 roku sprawowała Rada Nadzorcza, poprzez niezależną Komórkę ds. zgodności, której podstawową funkcją jest monitoring procesu wdrażania obowiązującego prawa, tak aby wszystkie regulacje, przepisy i standardy zostały w jasny i przejrzysty sposób wprowadzone w Banku i w należyty sposób zastosowane.

2. Opis branży i przedmiot działalności Banku

Zakres działalności Banku i adresat oferty

Przedmiot działania Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju obejmuje czynności bankowe opisane w §3 „Statutu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju za kluczowego adresata swojej oferty bankowej uznaje:

- mieszkańców regionu,
- lokalną społeczność biznesową,
- Jednostki Samorządu Terytorialnego.

Bank prowadzi działania ukierunkowane na:

- utrzymanie dotychczasowych klientów oraz rozwój zakresu współpracy z nimi,
- pozyskanie nowych klientów, którzy dotychczas korzystali z usług innych banków i instytucji finansowych,
- pozyskanie nowych klientów, którzy nie korzystali dotąd z usług bankowych i finansowych,
- edukację dla przyszłych klientów – edukacja wśród dzieci i młodzieży w jednostkach oświatowych.

Bank w zakresie produktów depozytowych posiada w swojej ofercie:

- rachunki lokat oszczędnościowo-terminowych: odnawialne o oprocentowaniu stałym i zmiennym oraz nieodnawialne o oprocentowaniu stałym i zmiennym,
- rachunki bankowe: rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, rachunki oszczędnościowe, rachunki bieżące, rachunki pomocnicze, rachunki powiernicze,
- karty płatnicze.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju posiada szeroką gamę kredytów dedykowanych osobom fizycznym:

- detaliczne gotówkowe,
- detaliczny w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym,
- karta kredytowa,
- na cele mieszkaniowe,
- hipoteczne,
- na cele proekologiczne,
- na zakup papierów wartościowych z zastrzeżeniem, że produkt ten udzielany będzie wyłącznie na zakup papierów wartościowych notowanych na rynku regulowanym bądź też zabezpieczony będzie papierami wartościowymi notowanymi na rynku regulowanym o adekwatnej do ryzyka ponoszonego w związku z transakcją kredytową, wartości.

Oferta kredytowa Banku dla klientów biznesowych i instytucjonalnych pozwala w kompleksowy sposób finansować potrzeby gospodarcze poprzez:

- kredyt obrotowy nieodnawialny w rachunku kredytowym,
- kredyt obrotowy odnawialny w rachunku bieżącym,
- kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym (rewolwingowy),
- kredyt hipoteczny na dowolny cel związany z działalnością gospodarczą,
- kredyt inwestycyjny,
- kartę kredytową dla Firm,
- kredyt restrukturyzacyjny – konsolidacyjny.

Dodatkowo Bank oferuje podmiotom biznesowym:

- wykup wierzytelności wekslowych – dyskonto weksla,
- wykup wierzytelności leasingowych.

2.1. Podstawowe obszary działalności Banku

❖ Działalność depozytowa

Na dzień bilansowy 31.12.2021 r. wartość obliga depozytowego wyniosła 747.101 tys. zł i w okresie sprawozdawczym wzrosła o 36.930 tys. zł

Zmiany wartości depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1. Zmiany wartości depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące (dane w tys. zł).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2021	zmiana 2021/2020	dynamika 2021/2020
Depozyty bieżące	430 529	511 807	81278	119%
-JST	201 501	244 878	43 377	122%
- przedsiębiorstwa i instytucje niekomercyjne	73 909	88 844	14935	120%
- osoby fizyczne	155 119	178 085	22 966	115%
Depozyty terminowe	279 642	235 294	-44 348	84%
-JST	0	0	0	0%
- przedsiębiorstwa i instytucje niekomercyjne	15 473	16 144	671	104%
- osoby fizyczne	264 169	219 150	-45 019	83%
RAZEM	710 171	747 101	36 930	105%

Na koniec grudnia 2021 r. na rachunkach bieżących zdeponowano 511.807 tys. zł, z czego 244.878 tys. zł stanowiły środki Jednostek Samorządu Terytorialnego. Należy zaznaczyć, iż Bank odnotowuje znaczące amplitudy wahań na rachunkach bieżących JST. Obsługiwane przez Bank JST mogą lokować wolne środki w dowolnym banku. W minionym roku Bank celowo nie zabiegał o wzrost powyższego obliga depozytowego, co w znaczny sposób pozwoliło zmniejszyć wysokość kosztów odsetkowych oraz koszt uzyskania pieniądza. Jednakże na koniec roku 2021 wszystkie wolne środki obsługiwanych JST ulokowane w innych bankach wróciły na prowadzone w Banku rachunki. Spowodowało to, iż na koniec roku 2021 obligo depozytowe JST wzrosło w stosunku do końca listopada 2021 r. o 94.929 tys. zł.

Największy wzrost obliga w okresie sprawozdawczym w wysokości 22.966 tys. zł odnotowano na rachunkach oszczędnościowo – rozliczeniowych (dynamika 115%). Jest to efektem ilości prowadzonych rachunków oszczędnościowo - rozliczeniowych, w tym rachunków oszczędnościowych „Procentujące Konto Oszczędnościowe”. Szybki wzrost rozproszonych depozytów bieżących przyczynił się do pozyskania tańszego źródła finansowania akcji kredytowej.

Na spadek salda depozytów terminowych wpłynęła konieczność dostosowania się do wielkości prowadzonej akcji kredytowej, a także niska wysokość stóp procentowych i utrzymujący się wskutek pandemii COVID-19 wysoki poziom niepewności wpływający na zmiany w sposobie zachowania klientów. W 2021 roku Bank otworzył 185 nowych rachunków bankowych RB. Na dzień 31.12.2021 r. Bank prowadził 3 474 szt. rachunków RB, w tym 1 464 rachunków VAT otwartych zgodnie z Ustawą z dnia 15 grudnia 2017r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018r. poz. 62).

Bank na dzień 31 grudnia 2021 r., prowadził 15.826 szt. rachunków bankowych, w tym 12.352 szt. rachunków oszczędnościowo rozliczeniowych oraz 3.474 szt. rachunków bieżących w następującym podziale:

- RB przedsiębiorstw i spółek państwowych: 1 159 szt.
- RB przedsiębiorstw prywatnych oraz spółdzielni: 579 szt.
- RB rolników indywidualnych: 146 szt.
- RB przedsiębiorców indywidualnych: 1 107 szt.
- RB instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gosp. domowych: 519 szt.

Powyższe działania pozwoliły zmniejszyć koszt uzyskania pieniądza z 0,44% w 2020r. na 0,07% w roku 2021, tj. zmiana o 0,37 p.p.

W 2021 roku Bank wydał 1.047 kart płatniczych, udostępnił bankowość elektroniczną do 948 rachunków. Łącznie elektronicznym kanałem dystrybucji z rachunków wykonano 880 tys. transakcji na łączną kwotę 3.599 mln. zł.

Na dzień 31.12.2021 r. Bank prowadził 145 rachunków walutowych, 109 rachunków ROR i 36 rachunków RB. W roku 2021 Bank w obrocie dewizowym wykonał poprzez rachunki w walutach wymiennalnych 326 szt. poleceń wypłaty za granicę m.in.:

- 240 dyspozycji w EURO,
- 49 dyspozycje w PLN,
- 37 dyspozycje w pozostałych walutach (GBP, USD, CZK, CHF, HUF, CAD).

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów, odpowiednio reaguje na potrzeby i sytuację na rynku przy jednoczesnym zachowaniu maksymalnego bezpieczeństwa zdeponowanych środków. Powyższe dane dotyczące działalności depozytowej świadczą o niemalejącym zaufaniu klientów wobec Banku.

❖ Działalność kredytowa

W roku 2021 kontynuowane były działania zmierzające do poprawy jakości portfela kredytowego oraz ograniczenie ryzyka kredytowego.

Obligo kredytowe na dzień 31.12.2021r. wyniosło 356.866 tys. zł i było większe o 20.419 tys. zł w porównaniu do końca roku 2020, co daje dynamikę 106,07%. Obligo kredytów w sytuacji nieregularnej, zmalało o 2.933 tys. zł do poziomu 60.320 tys. zł – dynamika 95,36%.

Zmiany wartości kredytów w poszczególnych klasach ryzyka przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 2. Zmiany wartości kredytów w poszczególnych klasach ryzyka (dane w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE KLASA RYZYKA	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2021	zmiana 2021/2020	dynamika 2021/2020
normalna	263 613	286 912	23 299	108,84%
pod obserwacją	9 581	9 634	53	100,55%
RAZEM	273 193	296 545	23 352	108,55%
poniżej standardu	12 582	8 757	-3 824	69,60%
wątpliwa	4 181	10 045	5 865	240,27%
stracona	46 490	41 517	-4 973	89,30%
RAZEM	63 253	60 320	-2 933	95,36%
OGÓŁEM	336 446	356 866	20 419	106,07%
szkodowość	18,80%	16,90%	-1,90 p.p.	89,91%

Wartości nominalne w tys. zł

Jakość portfela kredytowego mierzona wskaźnikiem udziału kredytów zagrożonych w kredytach ogółem uległa poprawie w stosunku do końca roku 2020. Odnotowano spadek wskaźnika z poziomu 18,8 do 16,9% (wskaźnik brutto: spadek z 22,2% do 20,04%).

Obligo kredytowe na koniec 2021 roku było wyższe o 16.161 tys. zł od założonej wartości w planie finansowym, w tym obbligo kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją przekroczyło zaplanowaną wartość o 17.988 tys. zł a obbligo kredytów nieregularnych było mniejsze o 1.828 tys. zł.

Zaangażowane w akcję kredytową środki pieniężne wypracowały przychody odsetkowe w wysokości 15.486 tys. zł, i były mniejsze w stosunku do założeń planu finansowego o 343 tys. zł.

W roku 2021 Bank nadal prowadził działania zmierzające do budowy portfela kredytowego poprzez aktywizację w tym zakresie działalności kredytowej zarówno w Centrali Banku jak i w jego terenowych jednostkach organizacyjnych – Punktach Kasowych i Oddziałach Banku – z wykorzystaniem metod motywacyjnych dla pracowników Banku oraz przy intensywnej reklamie detalicznych kredytów gotówkowych i na cele mieszkaniowe.

W roku 2021 Bank zawarł 1.395 umów kredytowych na łączną kwotę 135.479 tys. zł. W Centrali Banku zawarto łącznie 372 umowy kredytowe na łączną kwotę 113.339 tys. zł. Kredyty te to 75 umów o wartości 89.219 tys. zł zawartych z klientami instytucjonalnymi i 297 umów zawartych z klientami na cele nie związane z działalnością gospodarczą czy rolniczą o wartości 24.120 tys. zł. Oddziały i Punkty Kasowe zawarły 1.023 umowy na łączną wartość 22.140 tys. zł.

Struktura sprzedaży produktów kredytowych Banku w 2021 roku przedstawia się następująco:

- Kredyty dla klientów instytucjonalnych - 75 umów o wartości 89.218 tys. zł:
 - 42 umowy o kredyty obrotowe w łącznej kwocie 53.432 tys. zł,
 - 4 umowy o kredyty hipoteczne dla firm w łącznej kwocie 2.890 tys. zł,
 - 18 umów o kredyty obrotowe odnawialne w rachunku bieżącym w łącznej kwocie 11.875 tys. zł,
 - 11 umów o kredyty inwestycyjne w łącznej kwocie 21.021 tys. zł,
- Kredyty na cele nie związane z działalnością gospodarczą i rolniczą (dla osób fizycznych) – 1.320 umów na kwotę 46.261 tys. zł w tym:
 - 1161 umów o kredyty gotówkowe w łącznej kwocie 26.015 tys. zł,
 - 8 umów o kredyty hipoteczne w łącznej kwocie 2.113 tys. zł,
 - 93 umowy o kredyty mieszkaniowe na łączną kwotę 17.847 tys. zł,
 - 29 aneksów przedłużających limity w ROR na łączną kwotę 157 tys. zł,
 - 27 umów o limit i debet w ROR w łącznej kwocie 118 tys. zł,
 - 2 umowy o karty kredytowe w łącznej kwocie 11 tys. zł.

Bank kontynuował działania w zakresie zmiany struktury portfela kredytowego, które były ukierunkowane między innymi na:

- zwiększenie udziału kredytów udzielanych w konsorcjum bankowym w portfelu kredytowym, ich obligo na dzień 31.12.2021 r. wyniosło 21.957 tys. zł. W 2021r. bank udzielił 5 kredytów w konsorcjum bankowym w tym 2 jako Bank inicjujący na łączną kwotę kredytowania po stronie Banku w wysokości 7.200 tys. zł;
- wykorzystanie gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis (KFG) oraz z portfelowej linii gwarancyjnej z regwarancją udzielaną przez Europejski Fundusz Inwestycyjny w ramach programu COSME;
- stopniowe ograniczanie udziału dużych ekspozycji w portfelu, Bank stosował zasadę zmniejszania jednostkowych ekspozycji dla nowo udzielanych transakcji, w 2021 roku średnia wartość transakcji dla klientów detalicznych wyniosła 35 tys. zł, natomiast dla klientów instytucjonalnych 1.190 tys. zł,
- wzrost wartości nominalnej i udziału kredytów oferowanych osobom fizycznym na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego (kredytów gotówkowych, mieszkaniowych, finansujących cele proekologiczne w gospodarstwach domowych). W analizowanym okresie Bank koncentrował się na sprzedaży nisko kwotowych kredytów dla osób fizycznych. Obligo kredytowe osób fizycznych na dzień 31.12.2021 r. wyniosło 107.390 tys. zł i było wyższe o 20.217 tys. zł w porównaniu do końca 2020 r. Udział kredytów dla osób fizycznych w całym tym portfelu kredytowym wzrósł o 4,18% i wyniósł na koniec IV kwartału 30,09%.

W 2021 roku działalność promocyjna koncentrowała się na produktach kredytowych. Bank kontynuował promocję w Internecie wniosków kredytowych on-line, <https://www.bsjastrzebie.pl/kredyt-online/index.php>.

Równolegle promowano poszczególne strony produktowe - landing page (pierwsza strona, na którą trafia odwiedzający, pozyskany skutek podejmowanych przez Bank działań akwizycyjnych w sieci) dedykowane klientom poszukującym:

- kredytu na cele mieszkaniowe: <https://www.bsjastrzebie.pl/moj-dom/index.php>,
- kredytu na zakup samochodu <https://www.bsjastrzebie.pl/kredyt-samochodowy/index.php>,
- kredytu gotówkowego <https://www.bsjastrzebie.pl/kredyt-bez-gwiazdek/index.php>,

- kredytu na cele proekologiczne <https://bsjastrzebie.online/kredyt-proeko/>,
- kredytu na działalność gospodarczą <https://bsjastrzebie.online/kredyt-dla-firm/>.

Obligo kredytowe dużych ekspozycji kredytowych wobec pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych ze sobą w 2021 roku obniżyło się o kwotę 13.301 tys. zł i na dzień 31.12.2021 r. wyniosło 81.344 tys. zł (obligo brutto). Na powyższe zaangażowanie składało się 28 ekspozycji kredytowych udzielonych 12 klientom lub grup klientów powiązanych.

Zgodnie z zasadą indywidualizacji stóp procentowych w podejmowaniu decyzji cenowych w zakresie pojedynczych transakcji kredytowych, Bank dążył do równowagi pomiędzy następującymi czynnikami mającymi bezpośredni wpływ na ryzyko transakcji:

- historia współpracy klienta z Bankiem,
- branża klienta,
- standing finansowy klienta w tym również jego pozycja w branży czy na lokalnym rynku,
- rodzaj i wartość proponowanego zabezpieczenia ze szczególnym uwzględnieniem w negocjacjach cenowych rodzajów zabezpieczeń powodujących zastosowanie niższej wagi ryzyka należności (tego rodzaju zabezpieczenia mogły stanowić podstawę negocjacji w zakresie ceny danego kredytu).

Z uwagi na dotychczasowe doświadczenia Banku w finansowaniu małych i średnich podmiotów gospodarczych, oferta kredytowa nadal była kierowana przede wszystkim do klientów Instytucjonalnych z sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP) reprezentujących branże, dla których ocena ryzyka w kwartalnych raportach Branżowego Rankingu Ryzyka (Raport BRR), publikowanych przez Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych Fundacja Naukowa określana była jako ryzyko niskie i ryzyko średnie. Bank ograniczał dostępność kredytów dla podmiotów z branż, dla których ryzyko oceniane było jako wysokie i bardzo wysokie.

Dla ograniczenia ryzyka kredytowego pracownicy Banku w 2021 roku korzystali z:

- rejestru klientów nie wywiązujących się z zobowiązań wobec banków, prowadzonego przez Związek Banków Polskich – Międzybankowa Informacja Gospodarcza Bankowy Rejestr,
- Biura Informacji Kredytowej S.A., w tym BLOW,
- Bazy dłużników InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
- Bazy dłużników Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A.,
- rejestru prowadzonego przez Związek Banków Polskich – Dokumenty Zastrzeżone,
- z własnej bazy danych w celu wykluczenia jego złej historii z Bankiem oraz w celu definicji ryzyka związanego z koncentracją (wysokość zaangażowania Banku w stosunku do wnioskodawcy i grupy podmiotów powiązanych z nim kapitałowo i organizacyjnie),
- analiz branżowych opracowanych przez Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.,
- raportów Branżowego Rankingu Ryzyka (Raport BRR), publikowanych przez Instytut Prognoz i Analiz Gospodarczych Fundacja Naukowa,
- oraz informacji medialnych.

Bank, jak co roku aktywnie uczestniczył w kredytowaniu jednostek samorządu terytorialnego. W ciągu roku prowadzono obsługę kredytową takich jednostek jak: Gmina Godów, Gmina Lyski, Gmina Siewierz, Gmina Poczesna, Powiat Żywiecki, Gmina Radzionków, Gmina Skoczów, Gmina Strumień, Gmina Tarnowskie Góry, Gmina Siemianowice Śląskie, Powiat Cieszyński, Gmina Jaworze, Gmina Wojkowice, Powiat Pszczyński oraz Powiat Wodzisławski. Jednostki samorządu terytorialnego korzystały z limitów kredytowych w rachunku bieżącym, kredytów obrotowych dla budżetu i kredytów inwestycyjnych.

Łączne zaangażowanie kredytowe jednostek samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2021r. wynosiło 64.760 tys. zł, a udział w portfelu kredytowym Banku wynosił 18,1%.

Zmiany wartości kredytów w poszczególnych sektorach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3. Zmiany wartości kredytów w poszczególnych sektorach (dane w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2021	udział	zmiana 2021/2020	Dynamika
JST		57 662	64 761	18,1%	7 099	112,3%
Należności od sektora niefinansowego	- osoby prywatne	87 173	107 390	30,1%	20 217	123,2%
	- pozostałe	191 611	184 715	51,8%	-6 896	96,4%
RAZEM		336 446	356 866	100,0%	20 420	106,1%

Wartości nominalne w tys. zł

❖ Optymalizacja sieci placówek

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju na dzień 31.12.2021r. posiadał 19 placówek w tym: Centrala, 17 Punktów Kasowych oraz 1 Oddział.

W roku 2021 zostały zamknięte następujące placówki zlokalizowane:

- ➔ 44-336 Jastrzębie-Zdrój, ul. Niepodległości 178, zamknięcie: 02.01.2021
- ➔ 43-300 Bielsko – Biała, ul. M. Michałowicza 22, zamknięcie: 09.04.2021
- ➔ 44-335 Jastrzębie-Zdrój, ul. H. Marusarzówny paw.21, zamknięcie: 01.07.2021

Decyzje te podyktowane były przede wszystkim niewystarczającym potencjałem rynku, który mógłby gwarantować dalszy rozwój placówek oraz zmianą preferencji klientów w związku z panującą pandemią. Ograniczenia związane z pandemią COVID-19 wpłynęły na sposób obsługi klientów w placówkach bankowych i spowodowały migrację części klientów do kanałów internetowych.

Oddziały i Punkty Kasowe aktywne są bardziej po stronie pasywnej i w obszarze obsługi klienta detalicznego. Posiadają uprawnienia i warunki oferowania klientom pełnego wachlarza usług i produktów bankowych. Poza siedzibą Banku wykonują określone czynności bankowe w zakresie działalności kredytowej, ubezpieczeniowej, depozytowej i rozliczeniowej oraz realizują określone zadania rynkowe.

Placówki Banku charakteryzują się zminimalizowanym zatrudnieniem oraz relatywnie niskimi kosztami funkcjonowania. Bank prowadzi stały monitoring kosztów funkcjonowania placówek.

W Placówkach Banku, poza Centralą, w okresie od stycznia do grudnia 2021r. zawarto 1023 sztuki umów kredytowych dla osób fizycznych, co stanowi 77,5% wszystkich zawartych umów dla osób fizycznych, na łączną kwotę 22.140 tys. zł, co stanowi 48% udzielonych kredytów dla osób fizycznych w całym Banku. Powyższa sprzedaż skutkowałą wzrostem obliiga kredytowego osób fizycznych na placówkach w kwocie 5.304 tys. zł. Udział kredytów nieregularnych dla osób fizycznych poza Centralą na koniec 2021 roku wyniósł 2%.

Prowadząc aktywną działalność kredytową Bank zapewnia w każdej placówce obsługę ubezpieczeniową z zachowaniem priorytetu dopasowania produktu do potrzeb klienta dzięki wiedzy przeszkolonych pracowników Banku, posiadających certyfikaty osoby fizycznej wykonującej czynności agencyjne (OFWCA). W 2021r. poza Centralą założono:

- 874 rachunki bankowe, z czego 502 to rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe co stanowi 74% otwartych rachunków ROR w całym Banku;
- 338 kont oszczędnościowych dla osób fizycznych co stanowi 88% otwartych rachunków tego typu w całym Banku oraz otwarto – 34 rachunków rozliczeniowych dla firm, co stanowi 18% otwartych rachunków bieżących dla firm w całym Banku.

Znaczący udział w zakresie budowania stabilnej bazy depozytowej mają placówki Banku z uwagi na fakt, iż większość zakładanych lokat w placówkach Banku to nisko kwotowe rachunki oszczędnościowe lokat terminowych dla osób fizycznych. Obligo depozytowe osób fizycznych spadło w oddziałach i punktach kasowych w 2021 roku o 29.056 tys. zł do kwoty 254.651 tys. zł, co daje dynamikę na poziomie 90%. Udział obliża depozytowego osób fizycznych w oddziałach i punktach kasowych w obliżu depozytowym osób fizycznych w całym Banku wynosi 71%.

❖ Działalność marketingowa

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju w 2021 roku wykorzystywał szeroki wachlarz działań promocyjnych. Wspomagającej realizację zadań ukierunkowanych na utrzymanie i wzmocnienie pozycji na rynku. Wydatki związane z tym obszarem działalności zamknęły się kwotą 277 tys. zł i były o 11 tys. zł wyższe niż w roku poprzednim. Jak więc widać pomimo rosnących cen udało się utrzymać je na bardzo zbliżonym poziomie.

Tabela nr 4. Porównanie kosztów na działalność marketingową i PR (dane w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019 rok dane w tys. zł	2020 rok dane w tys. zł	2021 rok dane w tys. zł
reklama publiczna, ogłoszenia	223	211	218
reklama, dekoracje, gadżety	46	29	41
reklama, promocja	42	9	8
koszty razem	311	249	267
koszty reprezentacji	18	17	10
koszty ogółem	329	266	277

W 2021 roku Bank wykorzystywał następujące dostępne narzędzia i instrumenty marketingowe:

- artykuły sponsorowane oraz w prasie lokalnej: Jasnet, Nowiny Jastrzębskie, Żorskie, Wodzisławskie, Wiadomości znad Piotrówki, biuletyny informacyjne wydawane przez spółdzielnie mieszkaniowe,
- emisja reklam na antenie Radia 90 FM i Radia Express,
- nośniki wizualne takie jak: tablice reklamowe wolnostojące, billboardy, tablice reklamowe przed centralą i placówkami Banku,
- identyfikacja wizualna: plakaty i ulotki produktowe, namiot, flagi i gadżety z logo Banku, banery reklamowe,
- banery reklamowe na portalach internetowych: Jasnet, Tujastrzebie, Jastrzebieonline, Radio 90, Nowiny.pl oraz na stronach internetowych sponsorowanych klubów sportowych i organizacji,
- posty reklamowe i informacyjne na fanpage`u Banku (Facebook) oraz oficjalnym kanale BSstrzebieTV (YouTube), budowa zainteresowania produktem oraz prowadzenie profilowanych kampanii reklamowych za pomocą narzędzi FacebookAds,
- kampanie z wykorzystaniem narzędzia GoogleAds, reklamy w wyszukiwarce Google oraz reklamy graficzne u partnerów Google,

- dystrybucja banerów reklamowych i komunikatów dla klientów za pomocą nowej e-bankowości, w tym nowej aplikacji mobilnej BSGo,
- aktywny udział w konkursach organizowanych przez grupę BPS, w tym konkursie „Eko-logicznie”, w którym aż dwoje naszych klientów wygrało nagrody główne – bony o wartości 5.000 zł,
- utworzenie i administracja facebookowej grupy „Wspieramy Lokalnie” skupiającej okolicznych przedsiębiorców oraz osoby zainteresowane wspieraniem lokalnych biznesów,
- sponsoring: imprez sportowych, drużyn lokalnych, wsparcie szkół, przedszkoli, inicjatyw społecznych.

Z myślą o podniesieniu komfortu użytkownika witryny www.bsjastrzebie.pl i poszerzeniu wzajemnej komunikacji z klientami Bank systematycznie aktualizuje informacje na stronie internetowej. Korzystanie ze strony jest całkowicie bezpieczne dzięki protokołowi http, czyli szyfrowaniu strony. Bank wspierał organizacyjnie i finansowo różne formy aktywności ze swego otoczenia zgodnie z koncepcją społecznej odpowiedzialności biznesu. Aktywnie włączył się w pomoc i sponsoring wielu przedsięwzięć podejmowanych przez lokalną społeczność - szkoły, przedszkola, stowarzyszenia oraz centra kultury. Kontynuowaliśmy edukację w dziedzinie bankowości przez prowadzenie lekcji dla zainteresowanych szkół w centrali Banku oraz popularyzację praktyk oszczędzania poprzez program SKO, w którym od wielu lat uczestniczą lokalne szkoły podstawowe. Jak co roku angażowaliśmy się w propagowanie kultury fizycznej oraz sportu. Mieliśmy przyjemność sponsorować między innymi popularne biegi uliczne organizowane w Jastrzębiu-Zdroju. „Kobiety na 5+”, w którym nasz Bank reprezentowała aż 7-osobowa drużyna. Sponsorowaliśmy również charytatywny „III Cukierkowy Bieg”, podczas którego zbierano środki na leczenie 12-letniej Zuzi zmagającej się z białaczką.

Pomagamy młodzieżowym klubom piłkarskim, m.in. „Orzeł Moszczenica”, „Winners Gołkowice”. Drużynom pływackim jak „KS Nautilus”, która w trzeciej rundzie Klubowego Pucharu Polski zdobyła aż czternaście medali, w tym dwa złote.

Byliśmy obecni na targach biznesowych „STARTUPOVO 2021”, które pierwszy raz odbyły się w naszym mieście i prawdopodobnie staną się imprezą cykliczną mającą na celu zachęcanie uczestnictwa w startupach i zakładaniu nowych lokalnych firm. Wspieraliśmy festiwal „JAZZtrzębie”, który z roku na rok zdobywa coraz większą popularność. Z małego lokalnego wydarzenia stał się festiwalem międzynarodowym, w tym roku z racji pandemii festiwal odbył się w formie koncertów online - bez publiczności. Wspomogliśmy po raz kolejny lokalną pisarkę, Panią Zuzannę Trojnecką-Dasiak przy publikacji jej piątej już książki dla dzieci. Działania Banku oparte są o chęć wspierania i rozwijania lokalnej społeczności. Działania Public Relations oparte są na podstawach sformułowanych w celach strategicznych i kierunkowych Banku oraz zgodne z wiodącą misją:

„Doświadczenie oraz otwartość na nowe horyzonty i potrzeby Klienta wyznacznikiem bankowości jutra”.

Misja ta zakłada budowanie trwałych relacji z klientami poprzez świadczenie wysokiej jakości usług finansowych i doradczych opartych na wieloletnim doświadczeniu Banku, jak również nieustannym dążeniu do szeroko pojętego rozwoju. Tak zdefiniowana misja określa fundamentalny powód istnienia Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju i w zasadniczy sposób odróżnia go od innych instytucji bankowych.

3. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku

3.1 Umowa zrzeszenia

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie.

3.2 Umowa Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju przystąpił w dniu 07 grudnia 2018r. do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. System Ochrony Zrzeszenia BPS to porozumienie, w którym uczestniczą Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze, na mocy którego banki te zapewniają sobie wzajemnie wsparcie w zakresie płynności i wypłacalności w sytuacji wystąpienia trudności finansowych w którymkolwiek z tych banków.

Pozycja finansowa Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz mechanizmy stworzone wewnątrz Systemu Ochrony dają dodatkowe, obok gwarancji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, wsparcie w zakresie bezpieczeństwa depozytów składanych przez klientów.

3.3 Umowy ubezpieczenia

W ramach prowadzonej współpracy z Towarzystwami Ubezpieczeniowymi, Bank występuje w roli multiagenta i wykonuje czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego w powiązaniu z prowadzoną przez siebie działalnością bankową. Klienci Banku mogą korzystać z większości oferowanych przez ubezpieczycieli produktów w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umów kredytu bądź z własnych potrzeb. Czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego mogą być wykonywane zarówno w stosunku do osób będących klientami Banku tj. korzystających ze świadczonych przez Bank usług jak i w stosunku do innych osób. Bank wiąże duże nadzieje z rozwojem działalności w obszarze bancassurance, głównie w związku ze zróżnicowaniem oferty w obszarze ubezpieczenia nieruchomości, ubezpieczeń komunikacyjnych i ubezpieczeń dla sektora MSP, jak również możliwością zakupu ubezpieczeń przez klienta bezpośrednio poprzez stronę internetową banku, czy też bankowość internetową. W dobie pandemii COVID-19 Towarzystwa Ubezpieczeniowe zmuszone były do wprowadzenia rozwiązań umożliwiających zdalną sprzedaż ubezpieczeń - takie rozwiązania również są wykorzystywane przez pracowników sprzedażowych. Wszystkie produkty ubezpieczeniowe oferowane są z zachowaniem priorytetu dopasowania produktu do potrzeb klienta. Odbywa się to dzięki wiedzy przeszkolonych pracowników Banku posiadających certyfikaty osoby fizycznej wykonującej czynności agencyjne (OFWCA).

4. Czynniki zewnętrzne i konkurencja

Województwo śląskie zajmuje jedno z czołowych miejsc w kraju pod względem potencjału społeczno-gospodarczego i należy do najsilniejszych gospodarczo regionów Polski. Charakterystyczną cechą województwa jest wysoki wskaźnik gęstości zaludnienia. O specyfice regionu decyduje aglomeracja górnośląska. O specyfice obszaru, na którym działa Bank świadczą między innymi odległości między Centralą Banku a siedzibami siedmiu obsługiwanych budżetów Jednostek Samorządu Terytorialnego, gdzie zgodnie

z wymogami podpisanych umów Bank posiada swoje placówki. Dla czterech z nich odległość ta nie przekracza 10 km, a maksymalna odległość wynosi 27 km.

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju prowadzi działalność bankową w granicach województwa śląskiego, z wyraźnym ukierunkowaniem na jego południową część. Wysoki stopień zaludnienia tego obszaru oraz wyższy średni dochód w porównaniu do reszty kraju wpływa na znaczną nadreprezentację uczestnictwa innych banków (oddziały własne, placówki partnerskie, pośrednicy kredytowi) oraz instytucji parabankowych na tym terenie w stosunku do pozostałych części województwa i Polski. Siła oddziaływania konkurencji uzależniona jest od konkretnej lokalizacji poszczególnych placówek Banku. Najmocniej odczuwalna jest w dużych miastach, tj.: Jastrzębiu-Zdroju, Rybniku oraz Rudzie Śląskiej. Mniejszą ilość placówek konkurencyjnych, choć wciąż charakteryzujących się wysokim stopniem aktywności można zaobserwować na terenie: Pszowa i Żywca. W gminach: Godów, Zebrzydowice, Świerklany, Łodygowice, Gaszowice, Mszana konkurencja nie występuje lub sprowadza się głównie do pojedynczych placówek agencji PKO BP SA lub Poczty Polskiej.

Podobnie jak w 2020 roku, panująca pandemia COVID-19 w 2021 roku wymusiła dystans społeczny i ograniczenie dostępności tradycyjnych oddziałów bankowych. Banki wprowadziły, limity dla klientów przebywających w placówce i skróciły czas pracy placówek. Jednocześnie mocno promowano korzystanie z kanałów elektronicznych – bankowości internetowej i mobilnej. Bank obserwując intensywny rozwój alternatywnych kanałów dystrybucji ze wskazaniem na kanał internetowy ponosi systematyczne nakłady finansowe związane z obszarem IT, przeprowadza automatyzację procesów ułatwiających sprzedaż zarówno w placówkach jak i online, wspiera rozwój pracowników w zakresie umiejętności sprzedażowych oraz jakości obsługi klientów.

Umacnianiu pozycji rynkowej oraz dostępowi do szerokiego grona nowych klientów sprzyja współpraca w zakresie bankowej obsługi budżetów jednostek samorządu terytorialnego miast: Jastrzębie-Zdrój, Pszów, oraz gmin: Gaszowice, Godów, Mszana, Świerklany i Zebrzydowice, w których zlokalizowano punkty kasowe i oddziały Banku. Na powyższym terenie Bank cieszy się dużą rozpoznawalnością marki, z szerokim dostępem do placówek i oferty Banku, a w świadomości klientów posiada status instytucji mocno zaangażowanej we wspieranie lokalnej społeczności.

Najistotniejsze atuty przewagi konkurencyjnej Banku to: przejrzystość oraz rzetelność przekazu oferty produktowej, możliwość elastycznego kształtowania oferty w oparciu o działania konkurencji i zmieniających się rozpoznanych potrzeb klientów, doświadczenie nabyte w minionych latach w finansowaniu projektów unijnych oraz w finansowaniu odnawialnych źródeł energii (kolektory, domy energooszczędne), doświadczenie w obsłudze kasowej – obsługa JST, spółdzielni mieszkaniowych, urzędów skarbowych, z szerokim dostępem do klientów tych instytucji. Bank stale rozwija system aktywnego doradztwa dla klientów z segmentu MSP oraz sieć placówek własnych rozlokowanych w pobliżu instytucji i podmiotów współpracujących. Obsługa jednostek oświatowych pomaga w prowadzeniu działań promocyjnych skierowanych do młodszych klientów. Budowany od lat kapitał relacyjny z klientami indywidualnymi, przedsiębiorcami oraz samorządem terytorialnym stanowi istotny element przewagi konkurencyjnej.

III. Zasoby jednostki

1. Zasoby kadrowe

Zgodnie z uchwalonymi celami strategicznymi i kierunkami działalności Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na 2021 rok oraz w odpowiedzi na wyzwania nadchodzących lat, Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju będzie dążył do pogłębienia przewagi konkurencyjnej na lokalnym rynku w celu osiągnięcia sukcesywnej poprawy efektywności i sprawności działania Banku m.in. poprzez **optymalne doskonalenie potencjału kadrowego**, uwzględniając kluczowe kierunki działalności Banku w obszarze zarządzania potencjałem kadrowym.

Celem Banku jest zatrudnianie osób kreatywnych, ambitnych o nienagannej reputacji, dla których przyczynianie się do sukcesu Banku stanowi wyznacznik ich samorealizacji.

Monitorowanie potrzeb kadrowych odbywa się pod kątem rozwoju Banku, występujących zmian przepisów zewnętrznych powodujących konieczność zwiększenia lub zmiany profilu zatrudnienia w Banku oraz analizy struktury zatrudnienia. Szczegółowy proces rekrutacji i selekcji pracowników został zdefiniowany w przyjętym przez Zarząd Banku Uchwałą w dokumencie „*Polityka kadrowa i szkoleniowa Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2019 – 2022*”.

Na koniec grudnia 2021r. zatrudnienie w Banku kształtowało się na poziomie **137** pracowników (9 osób na urlopie wychowawczym), w tym: pracownicy Centrali – **86 osób**, pracownicy placówek – **51 osób**.

Wskaźnik odsetek osób legitymujących się wykształceniem wyższym na koniec grudnia 2021 roku kształtował się na poziomie **82,5%**. Średni staż pracy pracowników w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju wynosi **12 lat**. Średnia wieku pracowników to **41 lat**, **9% załogi** stanowią osoby, które nie przekroczyły **30-stu lat**.

2. Zarządzanie personelem w czasie pandemii COVID-19

Na początku 2020 roku, który miał być czasem dalszego wzrostu i stabilizacji pracodawcy, Bank stanął przed zupełnie nieoczekiwanym i nieznanym wyzwaniem w postaci globalnej pandemii COVID-19, co spowodowało nałożenie na pracodawców i pracowników dodatkowe obowiązki, które realizowane były również w 2021r. Bank w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie swoich pracowników wdrożył szereg działań zapobiegawczych w celu ograniczenia negatywnego wpływu pandemii w obszarze zarządzania personelem. Oznaczało to zapewnienie ciągłości działania całego Banku i bezpieczeństwa pracowników począwszy od fizycznego dystansu, zainstalowania szyb ochronnych na stanowiskach pracy związanej bezpośrednio z obsługą klienta, udostępnienie pracownikom środków dezynfekujących, rękawiczek, maseczek ochronnych, organizację i umożliwienie pracy zdalnej, poprzez dostępność nowych technologii i sprzętu IT, zarządzanie zespołem rozproszonym aż po emocjonalne wsparcie pracowników oraz kadry kierowniczej w nowej rzeczywistości społeczno-gospodarczej.

Podjęte działania zmierzające do ograniczenia ryzyka zarażenia się COVID-19, zostały szczegółowo opisane w dokumencie „*Wytyczne Specjalisty ds. BHP związane z występowaniem COVID-19*”, które nałożyły zarówno po stronie pracodawcy, jak i pracowników obowiązek postępowania adekwatnie do występujących zagrożeń. Bank na bieżąco informował pracowników o nowych przepisach i zaleceniach, związanych z zagrożeniem ze strony koronawirusa.

3. Ocena Pracowników – Przegląd Kadrowy

System oceny pracowniczej odgrywa bardzo szczególną rolę w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju i stanowi jeden z najistotniejszych instrumentów polityki kadrowej.

Okresowa ocena pracowników pozwala na przegląd posiadanych zasobów ludzkich dzięki ocenie wiedzy, umiejętności oraz pracy każdej zatrudnionej osoby, co umożliwia lepsze wykorzystanie potencjału pracowniczego.

W 2021r. Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju, dla osób pełniących Kluczowe Funkcje w Banku przeprowadził **okresowe oceny wtórne** z wykorzystaniem nowych Formularzy wtórnej oceny odpowiedniości, zgodnie z zapisem „*Polityki oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju*”.

W procesie dokonanej oceny wtórnej miały zastosowanie następujące kryteria:

1. **Poziom wiedzy umiejętności i doświadczenie zawodowe.**
2. **Kompetencje w obszarze zarządzania Bankiem, w tym znajomości:**
 - rynku finansowego,
 - wymogów prawnych i ram regulacyjnych,
 - planowania strategicznego, w tym posiadane umiejętności w dziedzinie zarządzania,
 - systemu zarządzania w tym zarządzania ryzykiem,
 - księgowości i audytu finansowego,
 - nadzoru, kontroli i audytu wewnętrznego, interpretacji informacji finansowych (posiadanie umiejętności w dziedzinie finansów i rachunkowości).
3. **Kompetencje / ryzyko, w tym:**
 - obszar modelu biznesowego – ryzyko biznesowe i strategiczne,
 - obszar ryzyka kredytowego,
 - obszar ryzyka rynkowego,
 - obszar ryzyka operacyjnego w tym ryzyko prowadzenia działalności, IT, prawne, modelu, AML,
 - obszar płynności i finansowania,
 - obszar zarządzania kapitałowego,
 - obszar zarządzania: ryzyko braku zgodności i reputacji,
 - obszar ryzyka systemowego: ryzyko systemowe i zarażenia.
4. **Rękojmia należytego wykonywania funkcji.**
5. **Sytuacja finansowa i konflikt interesów.**

Wyniki ocen w 2021r. osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Zarząd Banku przedstawiał Radzie Nadzorczej na posiedzeniu Rady Nadzorczej. Pracownicy, u których dokonano **oceny wtórnej** uzyskali **pozytywną ocenę spełniając przy tym poziom wszystkich wymogów odpowiedniości** według kryteriów mających zastosowanie przy ocenianiu osób pełniących Kluczowe Funkcje w Banku z uwzględnieniem roli i obowiązków wykonywanych na kluczowych stanowiskach.

4. Szkolenia Pracowników

Zarząd Banku kładzie bardzo silny nacisk na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników, co przejawia się m.in. w organizowaniu i finansowaniu szkoleń. Udział pracowników w szkoleniach traktowany jest jako podstawowy element rozwoju, poszerzenia wiedzy i umiejętności,

poprawy jakości pracy i dążenia do profesjonalizmu. Przeszkoleni pracownicy Banku potrafią sprostać wymogom związanym z daną pracą. Najlepszym pracownikom Bank zapewnia ciągły rozwój i efektywnie zarządza ich wiedzą i kompetencjami. Inwestując w rozwój i doskonalenie kadr, Bank stara się zatrzymać cenne dla Banku osoby w swoich strukturach.

Plan działalności szkoleniowej pracowników w 2021 roku został określony w przyjętej przez Zarząd Banku Uchwałą dokumencie „*Polityka kadrowa i szkoleniowa Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2019 – 2022*”, w której szczegółowo opisano proces szkolenia kadry pracowników, uwzględniając przy tym analizę potrzeb, priorytetów szkoleniowych oraz organizację zarządzania systemem szkoleń w Banku.

W 2021 roku **112** pracowników Banku uczestniczyło w **112** specjalistycznych szkoleniach prowadzonych przez wyspecjalizowane firmy.

Mając na uwadze wprowadzone obostrzenia w związku z pandemią oraz preferencje uczestników szkoleń, Bank w celu zachowania ciągłości doskonalenia rozwoju zawodowego podjął decyzję o zmianie szkoleń z trybu stacjonarnego na zdalny a tym samym umożliwił pracownikom odbycie wszystkich szkoleń z katalogu wpływających ofert w trybie online.

Szkolenia online tzw. webinaria były prowadzone na żywo, przez trenerów, wykładowców szkoleniowych, dokładnie z tą samą zawartością merytoryczną, która dostarczana jest na szkoleniach stacjonarnych. Zaletą tej formuły szkoleń jest możliwość zdobywania wiedzy na odległość, pozwalając ominąć wszelkie ograniczenia związane z czasem, miejscem i kosztami szkoleniowymi, zapewniając przy tym maksymalizację efektu szkoleniowego.

Uwzględniając preferencje pracowników związane z samorozwojem i doskonaleniem zawodowym, Bank umożliwia również pracownikom podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w specjalistycznych kursach, praktykach zawodowych oraz studiach podyplomowych. W 2021 roku **3** osoby skorzystały z tej formy szkolenia tzw. „**samokształcenia zawodowego**”.

5. Motywowanie Pracowników

W celu zabezpieczenia realizacji celów rozwojowych określonych w Strategii Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oraz Planie Finansowym, Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju wprowadził system motywacyjny, oparty na dodatkowym premiovaniu pracowników w celu wzmocnienia działań pracowniczych w obszarze realizacji wybranych zadań rynkowych w danym okresie sprawozdawczym.

Dla zwiększenia efektywności pracy poszczególnych komórek organizacyjnych Banku oraz poprawy jakości i skuteczności sprzedaży usług bankowych w 2021 roku Zarząd Banku udoskonalił system motywowania pracowników o dodatkowe obszary. Rozwój systemu motywacyjnego ma na celu stały wzrost udziału ruchomej części płac w systemie wynagradzania pracowników za realizację konkretnych zadań rynkowych. W celu podniesienia wzrostu poziomu satysfakcji pracowników, oprócz płacowych elementów systemu motywacyjnego, w Banku funkcjonuje również od miesiąca grudnia 2019 roku *Pracowniczy Program Emerytalny (PPE)*, w ramach którego pracownicy mają możliwość długookresowego oszczędzania w celu uzupełnienia dochodów emerytalnych otrzymywanych z obowiązkowych części systemu emerytalnego.

Program ten stanowi pozapłacowy element systemu wynagradzania, podnosi atrakcyjność i konkurencyjność pracodawcy poprzez budowanie pozytywnego wizerunku na rynku pracy.

6. Polityka różnorodności

Bank realizuje społeczną misję równości i tolerancji społecznej. Jednym z dokumentów, który reguluje zasady w tym obszarze jest przyjęta uchwałą Rady Nadzorczej Banku i Uchwałą Zebrania Przedstawicieli „Polityka różnorodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”.

Różnorodność jest ważnym aspektem zarządzania kapitałem ludzkim w Banku, stwarzając możliwości rozwoju w oparciu o różnorodne kompetencje, doświadczenia, wiek, płeć i inne kwestie pozwalające na budowanie wartości organizacji. Bank traktuje różnorodność jako jeden z atrybutów kultury organizacyjnej, pozwalający na skuteczniejszą realizację celów strategicznych w zmieniającym się otoczeniu rynkowym i zróżnicowanych preferencjach klientów.

W 2021 roku realizując politykę różnorodności Bank wzmacniał swoją innowacyjność i przewagę konkurencyjną, którą osiąga dzięki szerokieму wachlarzowi doświadczeń oraz kompetencji pracowników. Dzięki takiemu podejściu Bank buduje swoją przewagę konkurencyjną, cieszy się lojalnością pracowników oraz szacunkiem klientów i partnerów biznesowych oraz tworzy przyjazne i satysfakcjonujące środowisko pracy. W Banku wszyscy pracownicy kierują się w swoim postępowaniu zasadą niedyskryminacji oraz poszanowania godności osobistej innych.

Zapewnienie różnorodności w Banku realizowane jest w szczególności poprzez określenie odpowiednich zasad i kryteriów w procesach personalnych realizowanych w Banku, m.in. w procesie rekrutacji, rozwoju zawodowego, wynagradzania, a także oddziaływanie na kulturę organizacyjną. Szczególny obowiązek realizacji strategii równych szans oraz kultury otwartej na różnorodność w Banku należy do kadry kierowniczej, która poprzez właściwe zachowanie stanowi przykład dla pozostałych pracowników. Realizacja przez Bank zasady różnorodności zapewnia w odniesieniu do osób pełniących w Banku kluczowe funkcje:

- ✓ odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności, wykształcenia, kompetencji i doświadczeń zawodowych osób pełniących w Banku kluczowe funkcje,
- ✓ utrzymanie reprezentacji płci wśród osób pełniących w Banku kluczowe funkcje,
- ✓ prawidłową ocenę odpowiedniości osób pełniących w Banku kluczowe funkcje, które objęte są procedurą oceny odpowiedniości,
- ✓ prawidłową ocenę indywidualnych odpowiedniości członków Rady Nadzorczej i członków Zarządu,
- ✓ wyeliminowanie potencjalnych konfliktów interesu wynikających z zatrudnienia na określonym stanowisku w Banku i realizacji powierzonych zadań i obowiązków.

Polityka w odniesieniu do wyboru członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku, jest realizowana przy uwzględnieniu postanowień „Polityki oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, członków Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”.

IV. Informacje na temat posiadanych własnych udziałów/akcji

Bank nie posiada własnych udziałów.

V. Informacja w zakresie instrumentów finansowych i zarządzania ryzykiem

1. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju instrumenty finansowe klasyfikuje w dniu ich nabycia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków z 01.10.2010r. z póź. zm.

Klasyfikacja instrumentów finansowych:

- 1) aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne banku,
- 3) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Według stanu na dzień 31.12.2021r. Bank posiadał instrumenty finansowe w następujących kategoriach:

- Udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne – 474.910 tys. zł.
- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności – 274.052 tys. zł.
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży- 3.030 tys. zł.

2. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

❖ Ryzyko kredytowe

W roku sprawozdawczym 2021 Bank zarządzał ryzykiem kredytowym, ryzykiem koncentracji zaangażowań, ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w myśl Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego, ryzykiem kredytowym detalicznych ekspozycji kredytowych w myśl Rekomendacji T Komisji Nadzoru Finansowego oraz ryzykiem inwestycyjnym. Realizacji celu strategicznego w zakresie ryzyka kredytowego określonego w realizowanym Wewnętrznym Planie Naprawy oraz w Strategii zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową służyły obowiązujące procedury, w tym sporządzona na rok 2021 i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą **Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju.**

W ramach monitorowania ryzyka kredytowego w ujęciu portfelowym, w komórce ds. zarządzania ryzykami w 2021 roku, sporządzono 4 kwartalne raporty dotyczące kontroli kształtowania się zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą pożądanych wielkości portfela kredytowego, w tym wskaźników apetytu na ryzyko kredytowe oraz limitów i wartości progowych określających strukturę, profil i poziom ryzyka kredytowego. W ramach monitorowania wskaźników apetytu na ryzyko, w tym także na ryzyko kredytowe, w komórce ds. zarządzania ryzykami sporządzono 4 kwartalne raporty dotyczące poziomu kształtowania się wskaźników apetytu na ryzyko wraz z analizą przyczyn występowania ewentualnych przekroczeń oraz proponowanych działań naprawczych zmierzających do osiągnięcia założonych celów. Raporty te były przedstawione i omówione na posiedzeniach: Komitetu Zarządzania Ryzykami, Zarządu Banku, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej Banku, z określoną w odrębnych procedurach częstotliwością.

W ramach funkcjonującego w Banku Systemu Informacji Zarządczej sporządzono szereg zestawień, danych analitycznych, raportów dotyczących m.in. portfeli ekspozycji kredytowych w ujęciu ogólnym jak i w zależności od rodzaju ekspozycji kredytowych, tj. z uwzględnieniem portfela ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej i komercyjnej; portfela detalicznych ekspozycji kredytowych wyodrębnianych zgodnie z założeniami Rekomendacji T KNF, a także wyliczenia łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową oraz oszacowania kapitału wewnętrznego z tytułu istotnych kategorii ryzyka tj.: koncentracji dużych zaangażowań kredytowych, a także koncentracji branżowej, zabezpieczeń jak również koncentracji w jednorodny instrument finansowy. W 2021 roku limity koncentracji wierzytelności i sumy wierzytelności Banku, wyznaczone przez Prawo Bankowe nie zostały przekroczone. Stosowane w Banku procesy decyzyjne i mechanizmy kontrolne wspomagały proces ograniczania ryzyka kredytowego.

W roku 2021 Zarząd Banku skutecznie podejmował działania zmierzające do poprawy wskaźnika jakości aktywów kredytowych oraz wzrostu poziomu wskaźnika pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi, a poziom odchyień w stosunku do Wewnętrznego Planu Naprawy sprawozdawany był w okresach kwartalnych do Rady Nadzorczej Banku oraz do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS S.A.

Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi na koniec grudnia 2021r. przekroczył założenia planistyczne określone w Wewnętrznym Planie Naprawy o 2.83 p.p, osiągając tym samym lepszy wskaźnik pokrycia kredytów rezerwami, wynoszący 26,90%. Na koniec grudnia 2021r. odnotowano niższy o 2.279 tys. zł poziom kredytów zagrożonych wyrażonych w wartości brutto przy wyższej wartości portfela kredytowego brutto (więcej o 14.527 tys. zł w odniesieniu do założeń planistycznych). Wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 20,29%, tj. niżej od planu o 1,73 p.p. Bank wg danych na 31.12.2021 r. wypracował wskaźnik jakości aktywów na poziomie 7,00%, tj. na poziomie znacznie niższym w stosunku do wielkości ujętej w WPN na IV kwartał 2021 roku (WPN zakładał wskaźnik jakości aktywów na koniec 2021 roku na poziomie 7,85%). Na koniec IV kwartału został wypracowany lepszy wskaźnik jakości aktywów w stosunku do planowanego, wskutek odnotowania znacznie wyższej niż zakładano kwoty aktywów ogółem (wpływ środków budżetowych) oraz mniejszej wartości kredytów zagrożonych brutto.

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej Dłużników Banku.

Proces monitoringu w Banku jest procesem stałej kontroli ryzyka kredytowego, realizowanym poprzez bieżący kontakt z klientem oraz obserwację i analizę:

- sytuacji ekonomiczno-finansowej i majątkowej klienta oraz osób będących Dłużnikami Banku z tytułu zabezpieczenia osobistego transakcji kredytowej,
- stanu ustanowionych zabezpieczeń, z uwzględnieniem dotychczasowej współpracy z klientem, polegającej min. na jakości i terminowości obsługi zadłużenia w Banku.

W roku 2021 monitoringowi kwartalnemu, standardowemu (ocenie standingu finansowego) podlegały podmioty gospodarcze, których zaangażowanie na ostatni dzień miesiąca kończącego kwartał/rok było równe bądź przekraczało 10% funduszy własnych Banku oraz podmioty, które sklasyfikowano do kategorii ryzyka innej niż „normalna”. W przypadku ekspozycji kredytowych wobec przedsiębiorców i podmiotów prowadzących działalność rolniczą, których należności klasyfikowane były do sytuacji normalnej, gdzie wartość ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec Dłużnika przekraczała 5% funduszy własnych, a nie przekraczała 10%, Bank zobligowany był zgodnie z przyjętą procedurą „Instrukcja klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju” do dokonywania poza standardowym przeglądem rocznym, również przeglądu uproszczonego wykonywanego kwartalnie (na koniec każdego kwartału), obejmującego co najmniej analizę następujących czynników:

- poziomu przychodów albo alternatywnie obrotów na rachunku bankowym prowadzonym przez bank;
- realizacji postanowień umowy kredytowej;
- istotnego wzrostu zadłużenia kredytowego w innych bankach;
- powstania lub wzrostu wartości ekspozycji opóźnionych;
- innych czynników wskazujących na potencjalny wzrost ryzyka kredytowego kredytobiorcy.

Zgodnie z kwartalnymi planami monitoringu w roku 2021 przeglądowi i klasyfikacji podlegało:

- w I kwartale 161 ekspozycji kredytowych,
- w II kwartale 160 ekspozycji kredytowych,
- w III kwartale 157 ekspozycji kredytowych,
- w IV kwartale 155 ekspozycji kredytowych.

Średnio w każdym kwartale w roku 2021 systematycznemu monitoringowi kwartalnemu pod kątem oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Dłużników oraz przeglądu i oceny stanu i wartości prawnych form zabezpieczeń spłaty kredytów podlegało 53% obliża kredytowego.

W ramach rocznego monitoringu zgodnie z obowiązującą „Procedurą Monitoringu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju” przeprowadzono ocenę sytuacji ekonomiczno – finansowej pozostałych podmiotów, które ze względu na zaangażowanie kredytowe podlegały monitoringowi raz w roku. W związku z powyższym oceną ze względu na sytuację ekonomiczno-finansową zostało objętych 165 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą korzystające z produktów obarczonych ryzykiem kredytowym (kredyty, gwarancje bankowe). W sumie monitoringiem rocznym zostało objęte zaangażowanie w wys. 49.869 tys. zł co stanowiło ponad 14,8% wartości całego portfela aktywów kredytowych wg stanu na dzień 31.12.2020r. podlegającego pod monitoring w roku 2021 (zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe). Dodatkowo w roku 2021 w okresach kwartalnych przeprowadzono przegląd oraz dokonano na jego podstawie klasyfikacji ekspozycji obciążonych ryzykiem kredytowym będących efektem zakupu przez Bank instrumentów dłużnych. Monitoringiem sytuacji ekonomiczno-finansowej w roku 2021 zostały objęte również spółki prawa handlowego, w których Bank posiadał udziały bądź akcje w celu ustalenia wysokości i dokonania odpisów z tytułu zaangażowania kapitałowego Banku zgodnie z zapisami obowiązującej w Banku procedury „Zasady identyfikacji trwałej utraty wartości akcji i udziałów w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”. W ramach prowadzonego procesu monitoringu i klasyfikacji należności po zapoznaniu się z propozycjami pracowników Komórki ds. monitoringu i monitoringu, rekomendacjami Komitetu Kredytowego, Zarząd Banku podjął decyzję o zmianie klasyfikacji należności i zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym w stosunku do 10 klientów (11 ekspozycji kredytowych) w tym zmianie do wyższej grupy ryzyka podlegało 9 ekspozycji kredytowych a do niższej grupy ryzyka przeklasyfikowano 2 ekspozycje kredytowe.

Ponadto pracownicy Komórki ds. monitoringu i restrukturyzacji przeprowadzili roczny monitoring zabezpieczeń znajdujących się w portfelu kredytowym 195 szt. kredytów mieszkaniowych i hipotecznych oraz gotówkowych zabezpieczonych hipoteką, a udzielonych osobom fizycznym nie prowadzącym działalności gospodarczej. Bank zgodnie z rekomendacjami zawartymi w Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego dokonywał przeglądu wartości zabezpieczeń w zakresie oceny wskaźnika LtV dla ekspozycji kredytowych zaliczanych do portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej jak i do portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomościach niemieszkalnych. W zakresie realizacji nałożonych wymogów na banki w zakresie przeglądu wartości zabezpieczeń hipotecznych pracownicy Banku wprowadzali do Systemu Analiz i Monitorowania Rynku Obrotu Nieruchomościami AMRON informacje dotyczące nieruchomości i ich wyceny dokonanej przez rzeczoznawców majątkowych, tym samym przyczyniając się do zwiększania informacji dot. rynku nieruchomości dostępnej w ww. bazie. I tak na koniec 2021 roku w ww. bazie znalazły się informacje o 1.137 nieruchomościach stanowiących jedną z ustanowionych form zabezpieczeń spłat kredytów udzielonych przez Bank.

Z uwagi na fakt, iż wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) w Banku w roku 2020 kształtował się na poziomie wyższym niż 5%, Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju mając na uwadze wytyczne EBA z dnia 31 października 2018 r. zawarte w dokumencie EBA/GL/2018/06 w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi, opracował a Rada Nadzorcza Banku Uchwałą nr 70/12/2019 w dniu 30.12.2019r. zatwierdziła „Strategię zasady zarządzania ekspozycjami zagrożonymi (nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi) w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”, która to strategia w wyniku rocznego zarządczego przeglądu procedur została zmieniona na mocy Uchwały Rady Nadzorczej nr 15/03/2021 z dnia 24.03.2021 r. Przyjęta wyżej wymieniona Strategia zawiera zasady i cele umożliwiające Bankowi uzyskanie określonej w czasie redukcji należności nieobsługiwanymi (NPE) przy przyjęciu realistycznego horyzontu czasowego. Dla realizacji celów w ramach przyjętej wyżej wymienionej Strategii na rok 2021, był przygotowany przez Zarząd Banku „Plan działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”, który zatwierdzony został przez Radę Nadzorczą Banku, i który to Plan stanowił podstawę dla charakterystyki działalności windykacyjnej i restrukturyzacyjnej w dokumencie jakim była zatwierdzona na rok 2021 „Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju”.

Wyodrębnione w strukturze organizacyjnej Banku specjalne jednostki niezależne od działań w zakresie udzielania kredytów, tj. komórka ds. windykacji i komórka ds. restrukturyzacji przy jednoczesnym dostępie do wykwalifikowanych kadr zewnętrznych (rzeczoznawców majątkowych, radców prawnych), zabezpieczają w sposób adekwatny realizację założonych celów w Strategii, a sam model operacyjny spełnia wymogi nadzorcze i dostosowany jest do wytycznych EBA w zakresie zarządzania wierzytelnościami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi.

Ustalony przez Bank wskaźnik NPL dotyczący udziału kredytów nieobsługiwanymi i zaliczek w wartości bilansowej brutto sumy kredytów i zaliczek na dzień 31.12.2021r. wynosił 15,94%, a stosunek kredytów nieobsługiwanymi do kapitałów własnych, tzw. wskaźnik TEXAS wynosił 116,94%.

W ramach procesu zarządzania wierzytelnościami trudnymi pracownicy Komórki ds. restrukturyzacji pod ścisłym nadzorem Prezesa Pionu Restrukturyzacji i Windykacji podejmowali działania, które w sumie za 12 miesięcy 2021 roku przyniosły efekty w postaci odzyskania należności Banku w kwocie 3.043 tys. zł z czego spłata kapitału kredytów restrukturyzowanych oraz objętych działaniami prewencyjnymi wyniosła 1.774 tys. zł, a spłata odsetek to kwota 1.269 tys. zł, dodatkowo w przychodach Banku pojawiły się przychody z tytułu rozwiązania rezerw w łącznej kwocie 130 tys. zł.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto wg stanu na dzień 31.12.2021 r. wyniosły 371.818 tys. zł, w tym kredyty i pożyczki objęte restrukturyzacją to kwota 37.388 tys. zł, gdzie wartość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielanych klientom wynosiła ponad 20.705 tys. zł z czego 6.637 tys.

zł dotyczyło kredytów i pożyczek podlegających forbearance. Analiza struktury portfela kredytów podlegających restrukturyzacji według typu produktu wskazuje na najwyższy udział w portfelu kredytów gospodarczych, których udział wynosił 81%, następnie udział kredytów na cele konsumpcyjne na poziomie 15% oraz udział kredytów mieszkaniowych stanowiących zaledwie 4% tego portfela. Mając na uwadze podział portfela kredytów objętych procesem restrukturyzacji ze względu na kredytowane podmioty, to najwyższy udział w tym portfelu przypadła na kredyty udzielone MŚP (spółki prawa handlowego, spółki osobowe), gdyż stanowiły one 51% tego portfela, następnie 30% portfela przypadało na kredyty udzielone przedsiębiorcom indywidualnym na działalność gospodarczą, a 19% to kredyty osób fizycznych w tym portfelu.

Kwota dochodów z tytułu odsetek związanych z kredytami i pożyczkami udzielonymi klientom, które były objęte procesem restrukturyzacji w dochodach z tyt. odsetek w Banku na dzień 31.12.2021r. wynosiła 1.269 tys. zł. Pracownicy ww. komórki w ramach czynionych działań prewencyjno\restrukturyzacyjnych i zaradczych zainicjowali i odbyli 25 spotkań z Kredytobiorcami, które to spotkania miały miejsce zarówno w siedzibie Kredytobiorcy jak i w siedzibie Banku pomimo utrudnień związanych z ograniczeniami jakie mają miejsce z powodu panującej pandemii COVID-19, a które to spotkania niejednokrotnie odbywały się z udziałem Członków Zarządu Banku. Na koniec grudnia 2021 roku Bank prowadził działania restrukturyzacyjne w odniesieniu do 46 ekspozycji kredytowych o łącznym zaangażowaniu bilansowym brutto 37,39 mln zł., przy czym działania restrukturyzacyjne nie powiodły się w przypadku 10 ekspozycji kredytowych o łącznym zadłużeniu brutto 16,33 mln. zł., które to ekspozycje kredytowe są objęte działaniami windykacyjnymi. Do portfela kredytów nieobsługiwanych na dzień bilansowy zaliczone były 23 ekspozycje kredytowe o statusie „restrukturyzacja” w sumie wynoszącej nieco ponad 31 mln. zł.

Własne działania windykacyjne Banku w 2021 roku doprowadziły do odzyskania niemal 5 mln zł należności kredytowych, w tym:

- ✓ 3,91 mln zł tytułem kapitału,
- ✓ 0,8 mln zł tytułem odsetek,
- ✓ 0,5 mln zł tytułem pozostałych przychodów operacyjnych.

Działania windykacyjne prowadzone przez Bank z udziałem komorników sądowych przyniosły odzyskanie kwoty ponad 602 tys. zł. w tym:

- ✓ 168 tys. zł tytułem kapitału,
- ✓ 127 tys. zł tytułem odsetek,
- ✓ 308 tys. zł tytułem pozostałych przychodów operacyjnych.

W wyniku m.in. wyżej opisanych działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych uzyskano na dzień 31.12.2021r. następujące przychody:

- ✓ 1.037 tys. zł z tytułu rozwiązania rezerw celowych,
- ✓ 622 tys. zł z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących,
- ✓ 1.758 tys. zł z tytułu pozostałych przychodów operacyjnych.

W ramach działań windykacyjnych w 2021r. wystosowano 273 wezwania do zapłaty, wypowiedziano 22 umowy kredytowe, wystąpiono o 24 tytuły wykonawcze, skierowano do komorników sądowych 59 wniosków o wszczęcie egzekucji. Ponadto przeprowadzono 144 kontrole wyjazdowe do dłużników Banku.

❖ Ryzyko płynności

W 2021r. Bank kontynuował prace związane z dostosowaniem zasad sprawozdawczych w zakresie ryzyka płynności do zapisów Rozporządzenia wykonawczego (UE) 2021/451 z dnia 17 grudnia 2020r., ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne do celów stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do sprawozdań nadzorczych instytucji oraz uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 680/2014. W związku z zaprzestaniem obowiązywania z dniem 28 czerwca nadzorczych miar płynności (utrata mocy przepisów uchwały KNF nr 386/2008 w odniesieniu do norm płynności długoterminowej) Bank w zakresie miary płynności długoterminowej dostosował rachunek NSFR do przyjętych obowiązujących nowych zasad pomiaru i wykazał gotowość do dziennej sprawozdawczości wskaźnika NSFR. Jednocześnie Bank monitorował i raportował pozycje dotyczące sytuacji płynnościowej wg postanowień rozporządzenia CRR, a zwłaszcza poziom płynności krótkoterminowej określony wskaźnikiem LCR (liquidity coverage ratio) – jako relację aktywów płynnych do wypływów netto. Poziom pokrycia wypływów netto - LCR dzienny sprawozdawany był także w trybie dzienny do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS SA. Dodatkowo zgodnie z zapisami art. 416 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych* Bank sporządzał sprawozdania dotyczące płynności krótkoterminowej w okresach miesięcznych (Liquidity Coverage Ratio LCR) oraz sprawozdania dotyczące stabilnego finansowania w okresach kwartalnych (Net Stable Funding Ratio NSFR). Bank monitorował stopień wypełnienia wskaźnika LCR zgodnie z wymaganiami *rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10.10.2014r.*, gdzie poziom tego wskaźnika wynosił na 31.12.2021r. 235% przy obowiązującym minimalnym limicie pokrycia wypływów netto wynoszącym w danym roku 100%.

Podstawą polityki Banku w zakresie płynności było utrzymywanie portfela aktywów płynnych oraz wzrost stabilnych źródeł finansowania, w szczególności stabilnej bazy depozytowej osób prywatnych. Podstawową metodą pomiaru ryzyka była luka płynności, tj. zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych. Aktywa, pasywa i zobowiązania pozabilansowe były grupowane według podobnej charakterystyki oraz rozdzielane do odpowiednich przedziałów czasowych, które kształtowały ryzyko płynności, zgodnie z terminami zapadalności/wymagalności i z zasadami urealniania poszczególnych kategorii, przyjętymi przez Bank.

W całym 2021 roku płynność Banku kształtowała się na wystarczającym poziomie. Bank posiadał bufor płynnościowy (znaczący portfel płynnych papierów wartościowych), a także miał do dyspozycji dodatkowe środki zabezpieczające potencjalny odpływ depozytów w Banku Zrzeszającym w formie limitu lokacyjnego i debetowego, a pozyskanie stabilnych źródeł finansowania (zwłaszcza depozytów gospodarstw domowych) umożliwiło w 2021 roku finansowanie akcji kredytowej.

❖ Ryzyko rynkowe – ryzyko walutowe

Skala działalności walutowej Banku w roku 2021 nie była znacząca, ponieważ m.in. zarówno aktywa jak i pasywa walutowe Banku nadal stanowiły niewielki udział w sumie bilansowej mieszczący się w przedziale 1-2% sumy bilansowej. Ryzyko rynkowe było umiarkowane i ograniczało się do ryzyka poniesienia straty na skutek niekorzystnych zmian kursów walut. Ryzyko rynkowe w Banku zawężone zostało do ryzyka kursowego i stosowano uproszczone metodologie w zakresie zasad pomiaru i monitorowania ryzyka walutowego.

Na potrzeby oszacowania kwoty ekspozycji na ryzyko, Bank przyjął tzw. metodę podstawową obliczania wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Udział aktywów walutowych i zobowiązań pozabilansowych w sumie bilansowej na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 1,63%, natomiast udział pasywów walutowych 1,72%. Wg stanu na dzień 31.12.2021r. pozycja długa nie wystąpiła, natomiast w walutach EUR, USD i GBP wystąpiła pozycja krótka w wysokości odpowiednio 104 tys. zł., 656 tys. zł oraz 4 tys. zł.

Wg stanu na 31.12.2021r. Bank wyznaczał dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego w wysokości 91 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2021 roku całkowita (krótka) otwarta pozycja walutowa wyniosła 764 tys. zł i stanowiła 1,80% funduszy własnych banku przy maksymalnym limicie 2% funduszy własnych banku.

❖ Ryzyko stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w roku obrachunkowym 2021 polegało na badaniu zmienności wyniku odsetkowego wynikającej ze zmian stóp procentowych w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą Banku. Zmienność stóp procentowych wpływa na dochody Banku, wynikające z różnicy w oprocentowaniu i strukturze czasowej pomiędzy wielkością aktywów i pasywów.

Rok 2021 był rokiem trzykrotnej podwyżki stóp procentowych od historycznie niskiego poziomu stóp utrzymywanego od 2020 roku w związku ze skutkami pandemii COVID-19. Podwyżki stóp procentowych skumulowały się w IV kwartale 2021r. podwyższając tym samym stopę referencyjną w sumie o 165 pb, co stopniowo zaczęło wpływać na poziom przychodów odsetkowych Banku. Ryzyko stopy procentowej w ciągu całego 2021 roku monitorowane było poprzez analizę ryzyka luki i profilu stopy procentowej bilansu Banku, w połączeniu z ustalonym na dany rok obrachunkowy przez Zarząd Banku limitem dopuszczalnego poziomu zmiany wyniku odsetkowego. Ryzyko stopy procentowej zdeterminowane było głównie ryzykiem niedopasowania terminów przeszacowań stóp procentowych aktywów i zobowiązań Banku. W związku z podwyżkami stóp procentowych, w IV kwartale 2021r. dokonano przeglądu metod pomiaru ryzyka stopy procentowej w celu dostosowania do obowiązującego profilu ryzyka stopy procentowej oraz dokonano weryfikacji limitów, dla których ustanowione nowe poziomy będą obowiązywać w Banku od stycznia 2022r.

❖ Adekwatność kapitałowa

Ryzyko kapitałowe to ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez Bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie Banku.

Cel kapitałowy Banku został określony w Strategii zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową i jest spójny z założeniami Wewnętrznego Planu Naprawy realizowanego przez Bank. Celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej w horyzoncie długoterminowym jest osiągnięcie i utrzymanie wskaźnika TCR na poziomie minimum 14% na koniec realizacji WPN. Łączny współczynnik kapitałowy na koniec grudnia 2021r. wyniósł 12,90% wobec zaplanowanego na poziomie T1 współczynnik kapitałowego 12,64%. Wewnętrzny Plan Naprawy zgodnie z projekcją finansową zakładał pozyskanie przez Bank w IV kwartale 2021r. pierwszej transzy pożyczki podporządkowanej (2,5 mln zł) pozyskanej

z Funduszu Zabezpieczającego na okres 10 lat, na łączną kwotę 7,9 mln zł w celu spełnienia wymogu MREL (jako pomoc zwrotna na warunkach zobowiązania podporządkowanego). W związku ze spełnieniem przez Bank na datę 31.12.2021r. oczekiwań Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie wyznaczonego śródkresowego wymogu MREL, Bank nie uruchomił zaplanowanej transzy pożyczki podporządkowanej, nie zwiększając tym samym poziomu funduszy własnych o zaplanowaną w WPN kwotę na poziomie 2,5 mln zł. Wypracowany przez Bank na koniec grudnia 2021r. łączny współczynnik wypłacalności wyniósł 12,90% i był wyższy w stosunku do zaplanowanego poziomu T1, tj. poziomu nieuwzględniającego zobowiązania podporządkowanego o 0,26 p.p.

Łączna kwota aktywów ważonych ryzykiem na koniec 2021 roku ukształtowała się na poziomie 328.810 tys. zł, tj. mniej o 7.031 tys. zł w stosunku do założeń planistycznych w wyniku stopniowej zmiany wewnętrznej struktury aktywów ważonych ryzykiem kredytowym. Przyrost ekspozycji kredytowych w IV kwartale w odniesieniu do założeń planistycznych nie spowodował wzrostu wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe wskutek trwającej przebudowy struktury portfela kredytowego oraz poprawy jego jakości, której skutkiem jest zmniejszenie się średniej wagi dla ważonych ekspozycji kredytowych dzięki stosowanym technikom redukcji ryzyka.

❖ Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko prawne natomiast wyłącza się z niego ryzyko utraty reputacji.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku w roku 2021 była optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez dopasowanie mechanizmów kontrolnych do rzeczywistego poziomu narażenia na ryzyko, zapobieganie występowaniu zdarzeń operacyjnych, minimalizowanie strat operacyjnych oraz zwiększanie szybkości oraz efektywności reakcji Banku na zdarzenia operacyjne.

W roku 2021 Bank tworzył wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczony metodą wskaźnika bazowego w wysokości 3.642 tys. zł. Poziom straty brutto związanej ze zdarzeniami operacyjnymi, mającymi bezpośredni wpływ na rachunek wyników wynosił 314 tys. zł, z czego odzyskano 76 tys. zł.

Przeprowadzana w 2021 roku kwartalna analiza występowania incydentów/zdarzeń ryzyka operacyjnego, analiza strat z tytułu ryzyka operacyjnego oraz poziomu wykorzystania limitów wykazała, że na koniec roku sprawozdawczego ryzyko operacyjne ukształtowało się na podwyższonym poziomie.

❖ Ryzyko trudnomierzalne

Bank w 2021r. zarządzał ryzykiem trudnomierzalnym poprzez realizację procesów określonych w "Instrukcji zarządzania ryzykiem trudnomierzalnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju" oraz w "Polityce zgodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju".

W roku 2021 nie odnotowano strat finansowych jak również niefinansowych związanych z ryzykiem trudnomierzalnym. Świadczy to o prawidłowo funkcjonującym systemie zarządzania ryzykiem trudnomierzalnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju.

❖ Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności to ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku. Zapewnianie zgodności, w tym zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku, ma zapewnić przestrzeganie w Banku przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych. Zapewnianie zgodności to jeden z celów systemu kontroli wewnętrznej.

Podobnie jak w poprzednich latach, tak i w 2021 roku zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest w Banku na podstawie pisemnych zasad i procedur, w tym zgodnie z przyjętą „Polityką zgodności w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju”. Podstawowy cel Polityki zgodności to uzyskanie stanu, w którym wszelkie działania Banku, jego organów i pracowników są w maksymalnym stopniu zgodne z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi, a także standardami rynkowymi.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje: identyfikację, pomiar lub ocenę ryzyka - w tym ewidencjonowanie w formie mapy ryzyka, monitorowanie, kontrolę ryzyka - w tym jego ograniczanie oraz raportowanie o ryzyku, wraz z oceną skuteczności podjętych działań ograniczających ryzyko.

Jako proces stanowi integralny element kultury organizacyjnej oraz przyjętego stylu działania Banku, a jego istotny element to stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.

W Banku określono istotne obszary zarządzania ryzykiem braku zgodności, do których należą niżej wskazane:

- Ochrona interesów - obejmuje ocenę nowych i istniejących produktów oraz usług dla klientów Banku, ocenę dokumentów stosowanych w relacjach z klientami, tj. wzorce umowne i regulaminy, ocenę materiałów informacyjnych i marketingowych kierowanych do klientów, nadzór nad prawidłowością oferowania klientom produktów i usług bankowych, instrumentów finansowych, w tym również nad prawidłowością przeprowadzanych procesów sprzedażowych, ocenę zabezpieczenia przed ujawnieniem tajemnicy bankowej lub nieuzasadnionym przetwarzaniem danych osobowych klientów Banku;
- Ochrona tajemnicy bankowej;
- Ochrona danych osobowych;
- Bezpieczeństwo finansowe – obejmuje przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz przestrzeganie sankcji międzynarodowych, przeciwdziałanie nadużyciom, mobbing;
- Etyka zawodowa - obejmuje w szczególności: budowanie i promowanie postępowania zgodnego z obowiązującymi w Banku przepisami wewnętrznymi i standardami etycznymi, określonymi w Kodeksie etyki Banku, zagadnienia działalności konkurencyjnej pracowników Banku, przyjmowanie darowizn i podarunków, wypracowanie standardów chroniących pracowników zgłaszających nieprawidłowości.

Zgodnie z ustawą Prawo bankowe, w Banku funkcjonuje Komórka do spraw zgodności, która ma charakter niezależny. Wykonuje ona czynności na podstawie regulaminu dotyczącego funkcjonowania komórki i instrukcji dotyczącej zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz innych regulacji wewnętrznych Banku, które dotyczą obszarów związanych z ryzykiem braku zgodności. W Banku funkcjonują ponadto mechanizmy i regulacje wewnętrzne umożliwiające zgłaszanie w sposób anonimowy naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych.

Bank kontynuuje prace mające na celu pełne dostosowania się do wymagań wynikających z norm prawnych i rekomendacji oraz koncentruje swoje działania na zapobieganiu występowania ryzyka braku zgodności. W 2021 roku nie zostały zidentyfikowane w Banku nieprawidłowości krytyczne lub znaczące, które wpłynęłyby w istotny sposób na poziom ryzyka braku zgodności.

VI. Informacja dotycząca Systemu kontroli wewnętrznej

Jednym z elementów zarządzania Bankiem jest System kontroli wewnętrznej, którego podstawy, zasady i cele wynikają z ustawy Prawo bankowe oraz Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach.

W Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System kontroli wewnętrznej został zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach, gdzie na:

1. pierwszy poziom obrony – składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,
2. drugi poziom obrony – składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników Banku zatrudnionych na stanowiskach związanych z zarządzaniem ryzykiem lub w komórkach organizacyjnych niezależnie od zarządzania ryzykiem, o którym mowa w ust. 2 oraz działalność komórki do spraw zgodności,
3. trzeci poziom obrony - Audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS S.A. mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

Zarząd Banku zapewnił funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej we wszystkich jednostkach, komórkach i stanowiskach organizacyjnych Banku, obejmującego funkcję kontroli oraz Komórkę do spraw zgodności.

W roku 2021 Zarząd Banku podejmował działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z Komórką kontroli wewnętrznej, Komórką do spraw zgodności, a także Spółdzielnią SOZ w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego.

Zarząd Banku zapewniał niezależność Komórce do spraw zgodności oraz środki finansowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracowników Komórki do spraw zgodności. Zarząd Banku w ramach wypełniania obowiązków informował Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia zadań w zakresie zapewnienia funkcjonowania Systemu kontroli wewnętrznej w Banku. System kontroli wewnętrznej podlegał corocznej ocenie dokonywanej przez Radę Nadzorczą na podstawie opinii Komitetu audytu, która uwzględniała również m.in.: Informację Zarządu Banku o realizacji zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej. Informacja o wynikach przeprowadzonej przez Radę Nadzorczą Banku oceny, została przekazana do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia.

Ocena adekwatności i skuteczności samej III linii obrony (audytu wewnętrznego) była dokonywana przez Radę Nadzorczą SSOZ, zgodnie z zapisami Umowy SOZ i powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

W Banku przypisuje się kluczowe mechanizmy kontrolne wyodrębnionym w swojej działalności procesom istotnym, z jednoczesnym powiązaniem z celami systemu kontroli wewnętrznej oraz niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych. Udokumentowaniem tego procesu jest Matryca funkcji kontroli. Pozostałe mechanizmy kontrolne zabezpieczające procesy funkcjonujące w Banku zostały uwzględnione w Planie kontroli wewnętrznej.

Przeprowadzone na podstawie Matrycy funkcji kontroli testy poziome i pionowe nie wykazywały błędów krytycznych i znaczących. Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości miały charakter nieprawidłowości o niskim priorytecie. Nie wpłynęły na wynik finansowy czy poziom ryzyka odzwierciedlony w poziomie osiąganych limitów wewnętrznych. Komórka kontroli wewnętrznej, w terminach określonych w regulacjach wewnętrznych sporządzała sprawozdania z wyników niezależnego monitorowania oraz przedkładała je do wiadomości organom nadzorczym Banku.

Zarząd Banku potwierdza, że funkcjonujący w Banku System kontroli wewnętrznej, został zaprojektowany w sposób prawidłowy. Podejmowane w 2021 roku przez Zarząd Banku działania ukierunkowane były na optymalizację realizacji zadań w tym zakresie.

VII. Sytuacja finansowa Banku oraz ocena uzyskiwanych efektów (w tym analiza wskaźników) w 2021 roku.

Podstawowe cele biznesowe i efekty finansowe na rok sprawozdawczy zostały określone w zatwierdzonym przez Zarząd Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS Uchwałą nr 17/03/2021 z dnia 17 marca 2021 roku Wewnętrznym Planie Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2021-2024 oraz Planie Finansowym na rok 2021.

Do realizacji celów Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju przyjętych na rok 2021, a zatwierdzonych w Wewnętrznym Planie Naprawy przez Zarząd SSOZ BPS przyczyniły się prowadzone w szerokim spektrum działania Zarządu Banku w ramach systemu zarządzania bankiem, w tym zarządzania ryzykami, zasobami ludzkimi, doskonaleniem procesów czy lepszym wykorzystaniem zasobów IT, tak by wspierało organizację i strategię działania Banku.

Opis sytuacji finansowej Banku a w szczególności realizację podstawowych założeń na rok 2021 uwzględnionych w Planie finansowym na 2021 rok i Wewnętrznym Planie Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2021-2024 przedstawiono poniżej.

1. Analiza wskaźnikowa (za ostatnie 3 lata)

Zgodnie z założeniami przyjętymi w Wewnętrznym Planie Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2021-2024 Bank winien dążyć do utrzymania właściwej relacji między:

- wielkością kredytów i depozytów,
- płynnością finansową a rentownością.

Tabela nr 5. Wybrane wielkości i wskaźniki ekonomiczne (w tys. zł).

Wyszczególnienie		2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Miary płynności				
M1	Luka płynności krótkoterminowej	101 737	55 368	48 745
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,46	1,19	1,14
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi	1,19	1,13	1,29
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,37	1,37	1,24
LCR	Wskaźnik pokrycia wpływów wpływami	481%	264%	232%

NSFR	Stabilne finansowanie w okresie długoterminowym	136%	139%	154%
Współczynniki kapitałowe				
CET1	Współczynnik kapitałowy CET1	12,39%	12,38%	12,90%
T1	Współczynnik kapitałowy T1	12,39%	12,38%	12,90%
TCR	Łączny współczynnik kapitałowy	12,39%	12,38%	12,90%
Wskaźniki efektywności				
ROA	zyskowność aktywów netto	0,49%	0,32%	0,27%
ROE	zyskowność kapitału CET1 brutto	8,64%	5,20%	5,36%
C/I	(koszty działania + amortyzacja) / (wynik z działalności bankowej + wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych)	60,23%	64,11%	69,40%

Bank w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 stosował zasady ostrożności dotyczące m.in.: koncentracji ryzyka kredytowego, koncentracji udziałów kapitałowych, płynności, wysokości rezerwy obowiązkowej, adekwatności kapitałowej. **W roku 2021 nie zostały naruszone zewnętrzne normy ostrożnościowe.**

2. Sytuacja majątkowo – kapitałowa

Suma bilansowa na koniec grudnia 2021r. wyniosła 795.516 tys. zł i była wyższa od zaplanowanej o 33.092 tys. zł, tj. o 4,3%. W odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego suma bilansowa zwiększyła się o 37 004 tys. zł, tj. o 4,9%.

❖ Aktywa Banku

Aktywa na koniec grudnia 2021r. wyniosły 795.516 tys. zł i były wyższe od wielkości planowanej o 4%, co spowodowane było wzrostem należności od sektora niefinansowego oraz papierów wartościowych.

Wzrost obliga depozytowego miał przełożenie na wyższy poziom środków ulokowanych w instrumentach dłużnych niż było to przyjęte w planie, co pozwoliło na zrealizowanie założeń WPN w pozycji aktywa lokacyjne na poziomie 105%, tj. o 17.924 tys. zł wyższym saldem tychże środków, niż uwzględniono w planie oraz wyższym poziomem w porównaniu do roku 2020 o 30.574 tys. zł.

Bank zrealizował także z nadwyżką założenia planistyczne w pozycji kredyty według wartości bilansowej brutto na poziomie 104%, tj. o 14.527 tys. zł wyższym saldem tychże środków niż zaplanowano. W decydującym stopniu na realizację planu miał wzrost akcji kredytowej głównie w IV kwartale 2021 roku.

W ujęciu rocznym rzeczowe aktywa trwałe obniżyły się o 2.868 tys. zł. Zmniejszenie wartości pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” wynikało głównie z naliczenia amortyzacji oraz zbycia dwóch nieruchomości należących do Banku.

Tabela nr 6. Struktura aktywów

(dane w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykonanie	Wykonanie	PLAN/WPN	Zmiana r/r (nom.)	Realizacja Planu/WPN (nom.)
	31.12.2020r.	31.12.2021r.	31.12.2021r.	(3-2)	(3-4)
1	2	3	4	5	6
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	17 240	18 622	16 000	1 382	2 622
Należności od sektora finansowego	185 816	124 254	243 620	-61 562	-119 366
Należności od sektora niefinansowego	276 058	285 882	281 642	9 824	4 240
Należności od sektora budżetowego	57 665	64 774	56 014	7 109	8 760
Dłużne papiery wartościowe	190 682	274 052	135 000	83 370	139 052
Udziały lub akcje w innych jednostkach	3 033	3 030	3 034	-3	-4
Wartości niematerialne i prawne	104	104	95	0	9
Rzeczowe aktywa trwałe	11 718	8 850	11 078	-2 868	-2 228
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	13 832	12 331	12 332	-1 501	-1
Pozostałe aktywa	2 364	3 617	3 609	1 253	8
Razem aktywa	758 512	795 516	762 424	37 004	33 092

❖ Pasywa Banku

Pasywa ogółem w stosunku do planu na koniec 2021r. były wyższe od wielkości planowanej o 33.092 tys. zł., tj. o 4%, ze względu na znaczący wzrost zobowiązań wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych. Po stronie pasywów największą pozycję stanowiły zobowiązania wobec sektora niefinansowego. Ich stan na dzień 31.12.2021 r. wynosił 502.405 tys. zł. W odniesieniu do założeń planistycznych na 2021 rok odnotowano niższy poziom zobowiązań wobec sektora niefinansowego o 3.752 tys. zł, natomiast poziom zobowiązań wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczył planowany poziom o kwotę 38.582 tys. zł. Wzrost zobowiązań wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych ma charakter sezonowy, podyktowany jest on skumulowaniem (w dacie końca roku obrotowego) wszystkich środków finansowych instytucji rządowych i samorządowych ulokowanych w trakcie roku w innych bankach. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, środki jakie jednostki sektora budżetowego posiadają, mają być zgromadzone na koniec roku na rachunkach podstawowych prowadzonych dla tych jednostek.

Bank dążył do uzyskania równowagi pomiędzy zapewnieniem stabilnych źródeł finansowania działalności w długim okresie, a uzyskaniem racjonalnego poziomu marży odsetkowej.

Bank odstąpił od przyjętych założeń planistycznych dotyczących pożyczki podporządkowanej w kwocie 2.500 tys. zł, którą miał pozyskać z Funduszu Zabezpieczającego w celu spełnienia wymogu MREL (jako pomoc zwrotna na warunkach zobowiązania podporządkowanego). W związku ze spełnieniem przez

Bank na datę 31.12.2021 r. oczekiwań Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie wyznaczonego śródkresowego wymogu MREL, Bank ostatecznie nie zawarł umowy pożyczki podporządkowanej.

Fundusze Banku w ujęciu bilansowym z uwzględnieniem zysku bieżącego na koniec grudnia 2021 roku przekroczyły wielkości planistyczne, głównie za sprawą wyższego wyniku finansowego od założonego na 2021 rok.

W ujęciu rocznym istotną zmianę odnotowano w pozycji: „fundusz zasobowy”, z uwagi na jego zasilenie całym zyskiem netto roku 2020 oraz w pozycji „kapitał podstawowy” w związku z wypłatą (za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego) wypowiedzianych w latach 2017-2020 udziałów członkowskich.

Tabela nr 7. Struktura pasywów

(dane w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykonanie	Wykonanie	PLAN	Zmiana r/r	Realizacja Planu/WPN
	31.12.2020r.	31.12.2021r.	31.12.2021r.	(3-2)	(3-4)
1	2	3	4	5	6
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	509 336	502 405	506 157	-6 931	-3 752
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych	201 846	245 223	206 641	43 377	38 582
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0	0
Inne pasywa	1 483	1 652	963	169	689
Rezerwy	2 101	1 670	2 078	-431	-408
Zobowiązania podporządkowane	0	0	2 502	0	-2 502
Kapitał (fundusz) podstawowy	5 414	4 241	4 205	-1 173	36
Kapitał (fundusz) zasobowy	36 082	38 211	38 210	2 129	1
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	58	33	58	-25	-25
Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	64	64	64	0	0
Zysk (strata) z lat ubiegłych	0	0	0	0	0
Zysk (strata) netto	2 128	2 017	1 546	-111	471
Razem pasywa	758 512	795 516	762 424	37 004	33 092

❖ Rachunek wyników

Pomimo istotnej zmienności otoczenia zewnętrznego jak i istotnych odchyień w realizacji założeń planistycznych określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy w pierwszych kwartałach 2021 roku Bank był w stanie generować dodatnie wyniki finansowe, wypracowując na dzień bilansowy wynik finansowy brutto w wysokości 2.252 tys. zł.

Tabela nr 8. Rachunek zysków i strat

(dane w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wykonanie	Wykonanie	PLAN	Zmiana r/r	Realizacja Planu/WPN
		31.12.2020r.	31.12.2021r.	31.12.2021r.	(3-2)	(3-4)
	1	2	3	4	5	6
1.	Przychody z tytułu odsetek	18 908	17 267	16 609	-1 641	658
2.	Koszty odsetek	2 770	525	707	-2 245	-182
3.	Wynik z tytułu odsetek	16 138	16 742	15 902	604	840
4.	Przychody z tytułu dywidend	0	0	0	0	0
5.	Przychody z tytułu opłat i prowizji	4 497	4 394	4 650	-103	-256
6.	Koszty z tytułu opłat i prowizji	746	791	720	45	71
7.	Wynik z tytułu różnic kursowych	424	88	71	-336	17
8.	Wynik z operacji finansowych	63	-43	0	-106	-43
9.	Wynik działalności bankowej	20 376	20 390	19 903	14	487
10.	Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	3 733	1 463	300	-2 270	1 163
11.	Koszty działania banku	14 658	14 226	14 600	-432	-374
	11.1. Koszty działania banku, koszty pracownicze	8 889	9 029	9 000	140	29
	11.2. Koszty ogólnego zarządu	5 769	5 197	5 600	-572	-403
12.	Amortyzacja	827	690	840	-137	-150
13.	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	7 907	6 345	3 283	-1 562	3 062
14.	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	2 094	1 660	581	-434	1 079
15.	Różnica wartości rezerw	-5 813	-4 685	-2 702	1 128	-1 983
16.	Wynik z działalności operacyjnej	2 811	2 252	2 061	-559	191
17.	Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0	0	0	0	0
18.	Zysk (strata) brutto	2 811	2 252	2 061	-559	191
19.	Podatek dochodowy	683	235	515	-448	-280
20.	Wynik (zysk/strata) netto roku bieżącego	2 128	2 017	1 546	-111	471
PRZYCHODY RAZEM		30 753	25 232	22 655	-5 521	2 577
KOSZTY RAZEM		27 942	22 980	20 594	-4 962	2 386

Wynik z działalności bankowej na koniec grudnia 2021 roku wyniósł 20.390 tys. zł. stanowiąc 102% wielkości planowanej w WPN, pomimo znacznie niższego wyniku prowizyjnego niż założono w planie. Głównym powodem wyższego wyniku z działalności bankowej był wyższy wynik na odsetkach będący efektem

wyższych przychodów odsetkowych z aktywów pracujących niż założono o 658 tys. zł oraz niższymi kosztami odsetkowymi o 182 tys. zł. Pozytywny wpływ na realizację w 105% wyniku odsetkowego miały decyzje Rady Polityki Pieniężnej z października, listopada i grudnia 2021 roku, dotyczące podwyżek podstawowych stóp procentowych a także wzrost średniorocznego wolumenu oprocentowanych pozycji bilansowych. Bank z uwagi na przyjętą strategię inwestycyjną angażował nadwyżki środków pieniężnych w bezpieczne papiery wartościowe, tj. bony pieniężne oraz nabył kolejne obligacje, których emitentem jest BGK. Odnotowany w IV kw.2021 r. wzrost stóp procentowych miał istotnie pozytywny wpływ na rentowność papierów wartościowych, co przy wyższym niż planowano zaangażowaniu w dłużne papiery wartościowe i lokaty międzybankowe, przełożyło się na wygenerowanie wyższych przychodów odsetkowych od instytucji finansowych o 1.001 tys. zł. Przychody odsetkowe z działalności kredytowej wyniosły 15.486 tys. zł i były niższe od planowanych o 343 tys. zł.

Na wysoki poziom realizacji Planu (wynoszący 109%) w pozycji wynik z działalności operacyjnej, istotny wpływ miał wyższy stopień realizacji założeń dotyczących pozostałych przychodów operacyjnych o 1.154 tys. zł oraz niższy stopień realizacji planu o 374 tys. zł w zakresie poniesionych kosztów działania Banku.

Różnica wartości rezerw (wynik na rezerwach i odpisach aktualizujących) była wyższa niż planowano o 1.983 tys. zł. Ujemne saldo rezerw i odpisów na koniec 2021 roku było istotnie wyższe od założeń przyjętych WPN, celem zwiększenia poziomu ozerwowania kredytów zagrożonych brutto, którego to poziom wskaźnika wyniósł 26,9% i był wyższy od założeń planistycznych o 2,8 p.p.

Koszty działania Banku utrzymano poniżej wartości planowanej o 374 tys. zł, głównie za sprawą niższych kosztów administracyjnych (niższe od planu od 403 tys. zł a w porównaniu do roku 2020 o 572 tys. zł). Na spadek kosztów administracyjnych w ujęciu rocznym w największym stopniu miały wpływ niższe niż planowano koszty poniesione na rzecz BFG i Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Dzięki prowadzonej polityce kosztowej (kontynuacji podjętych w latach poprzednich działań naprawczych tj. redukcji liczby placówek, renegeacji umów), utrzymano spadkowy trend kosztów rzeczowych (w ujęciu rok do roku były one niższe o 109 tys. zł). Łączne koszty wynagrodzeń w 2021 roku nieznacznie przekroczyły wielkość planowaną o 29 tys. zł. Wzrost kosztów osobowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne wynikał z faktu dokonania niezbędnych indeksacji wynagrodzeń oraz przekroczenia kosztów w pozycji szkolenia.

W toku prowadzonej działalności biznesowej w roku 2021, pomimo niekorzystnych zjawisk i pewnych ograniczeń wynikających z otoczenia zewnętrznego, Bank osiągnął zysk brutto w kwocie 2.252 tys. zł (wyższy od planowanego o 191 tys. zł), natomiast po uwzględnieniu obciążeń podatkowych **zysk netto** wyniósł **2.017 tys. zł** i był wyższy od planowanego w WPN o 471 tys. zł.

W ujęciu rocznym wynik finansowy netto obniżył się o 111 tys. zł tj. o 5%.

Rentowność aktywów (ROA netto tj. wynik finansowy netto do średniego poziomu aktywów ogółem w okresie 12 miesięcy) w 2021 roku wyniosła **0,27%** i była wyższa od planowanej 0,05 p.p.

❖ Fundusze własne (wg CRR)

Fundusze własne Banku w ujęciu ostrożnościowym składały się z kapitału podstawowego Tier I i na dzień 31.12.2021r wyniosły łącznie 42.411 tys. zł. Cały zysk netto wypracowany w roku 2020 w kwocie 2.128 tys. zł zasilił fundusz zasobowy.

Tabela nr 9. Fundusze własne

(dane w tys. zł)

FUNDUSZE WŁASNE	WYKONANIE	WYKONANIE	WYKONANIE	PLAN	Zmiana r/r	Realizacja Planu
	31.12.2019r.	31.12.2020r.	31.12.2021r.	31.12.2021r.	(4-3)	(4-5)
1	2	3	4	5	6	7
FUNDUSZE WŁASNE	40 448	41 513	42 411	44 942	898	-2 531
Kapitał Tier I	40 448	41 513	42 411	42 442	898	-11
Wynik w trakcie zatwierdzania lub bieżącego okresu po uzyskaniu zgody uprawnionego organu	2 383	0	0	0	0	0
Kapitał rezerwowy: <i>fundusz rezerwowý i fundusz zasobowy</i>	32 846	36 146	38 212	38 210	2 066	2
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	0	0	0	0	0	0
Fundusz udziałowy	5 215	5 414	5 414	5 200	0	214
(-) Wartości niematerialne i prawne	-54	-104	-104	-95	0	-9
Fundusz z aktualizacji wyceny	58	58	58	58	0	0
Fundusz z aktualizacji wyceny aktywów finansowych przeznaczonych do sprzedaży	0	0	-25	0	- 25	- 25
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I	0	0	0	0	0	0
Kapitał Tier II	0	0	0	2 500	0	-2 500
Pożyczka podporządkowana w części zaliczanej do FW	0	0	0	2 500	0	-2 500

Fundusze własne na dzień 31.12.2021 r. nie osiągnęły poziomu wielkości planowanej, ponieważ w miesiącu grudniu 2021 roku Bank spełnił oczekiwania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie wyznaczonego śródkresowego wymogu MREL bez konieczności uruchomienia środków z zaplanowanej transzy pożyczki podporządkowanej w wysokości 2.500 tys. zł, która stanowiłaby fundusze uzupełniające Tier 2.

3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2021 roku

W 2021 roku Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju nie zaciągnął kredytów i pożyczek oraz nie wystąpił o udzielenie gwarancji i poręczeń.

4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

W 2021 roku Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju nie udzielił kredytów, poręczeń i gwarancji podmiotom finansowym.

5. Objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego.

Analizując wykonanie podstawowych wielkości finansowych Banku za 2021 rok należy zaznaczyć, iż Plan finansowy na 2021 rok był spójny z projekcją finansową na rok 2021 ujętą w zatwierdzonym przez SOZ BPS Wewnętrznym Planie Naprawy na lata 2021-2024. Objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym Planem finansowym/WPN opisano w pkt. 2 niniejszego rozdziału.

VIII. Informacje o zmianach w powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych z innymi podmiotami

W Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju na dzień 31.12.2021r. nie występują powiązania zarówno organizacyjne jak i kapitałowe z innymi podmiotami w myśl definicji podmiotu powiązanego określonej w art. 4 pkt 16 Ustawy Prawo bankowe z dnia 29.08.1997r. z póź. zm.

Bank Spółdzielczy posiada zaangażowanie kapitałowe (wartość bilansowa) w następujących podmiotach:

Akcje Banku BPS S.A.	2 905 tys. zł
Udziały w SSOZ	13 tys. zł
Udziały w CRUZ Sp. z o.o.	100 tys. zł
Akcje Agencji Rozwoju i Przedsiębiorczości w S.A. w Żorach	12 tys. zł

IX. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność jednostki, jakie nastąpiły w roku obrotowym, a także po jego zakończeniu, ale przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego

Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju w 2021 roku realizował Wewnętrzny Plan Naprawy opracowany na lata 2021-2024, zatwierdzony przez Zarząd Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w dniu 17 marca 2021 r. mocą Uchwały nr 17/03/2021 Zarządu SOZ BPS S.A. Wg danych na 31.12.2021r. Bankowi udało się

zrealizować podstawowe cele działalności wynikające z głównych obszarów ryzyka prowadzonej działalności.

Rok 2021 był rokiem projektowania zasad wyznaczania wymogu MREL na podstawie tzw. Pakietu Bankowego (BRRD2/CRDV/CRR2), które w ostatecznym kształcie zostały przedłożone Bankowi końcem października 2021r. Pismem z dnia 25.11.2021r. Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju udzielił odpowiedzi na pismo Bankowego Funduszu Gwarancyjnego nr **DPPR.522.53.2021 z dnia 29.11.2021r.**, w którym to piśmie dokonał ponownej analizy planu osiągnięcia wymaganego poziomu MREL z uwzględnieniem nowej wyznaczonej ścieżki dojścia do wymaganego poziomu na kolejne lata. Na datę 31.12.2021r. Bank posiadał fundusze własne i zobowiązania kwalifikowane w kwocie koniecznej do jednoczesnego spełnienia wymogu połączonego bufora oraz utrzymania MREL, tym samym Bank spełnił oczekiwania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w zakresie śródkresowego wymogu MREL bez uruchomienia zaplanowanej transzy pożyczki podporządkowanej ze Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

X. Informacja na temat tego czy jednostka powoduje lub nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego

Bank mając 125 letnie doświadczenie oraz otwartość na nowe horyzonty i potrzeby klientów bierze odpowiedzialność za wpływ działań biznesowych na otoczenie społeczne i środowisko. Już w latach poprzednich Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju aktywnie uczestniczył w wspieraniu programów rządowych dotyczących ochrony środowiska poprzez udzielanie kredytów na termomodernizację budynków mieszkalnych czy też dystrybucję środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na częściowy zwrot kosztów finansowania zakupu i montażu kolektorów słonecznych.

Bank jako Spółdzielnia chce osiągać cele biznesowe w taki sposób, aby wpływ działalności operacyjnej i produktowej Banku na zmiany klimatyczne był jak najmniejszy, dlatego też będąc świadomy odpowiedzialności ciężącej na przedsiębiorstwach w zakresie przestrzegania zobowiązań wynikających z Porozumienia Paryskiego, którego celem jest osiągnięcie tzw. neutralności klimatycznej poprzez min. obniżenie emisji gazów cieplarnianych. Bank zgodnie z zatwierdzoną Polityką kredytową na rok 2021 nie angażował się w finansowanie transakcji niezgodnych z przepisami prawa związanymi z ochroną środowiska, w szczególności transakcji dotyczących finansowania projektów związanych ze stosowaniem środków chemicznych i materiałów wycofanych z UE oraz mających niekorzystny wpływ na środowisko, np. w branżach o dużej emisji CO². W obecnej ofercie produktowej Bank ma produkty wspierające ochronę środowiska takie jak kredyt ProEko, z którego środki przeznaczone są na finansowanie inwestycji mieszkaniowych związanych z poprawą jakości powietrza poprzez korzystanie z odnawialnych źródeł energii m.in., pompy ciepła, czy fotowoltaika. W roku 2021 do oferty produktowej Banku został wprowadzony kolejny produkt wspierający ochronę środowiska, tj. Kredyt „Czyste Powietrze”, którego 30% kapitału będzie objęte dotacją z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Po dokonanej identyfikacji głównych czynników ryzyka dla Banku związanych ze zmianami klimatu Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego. Po stronie szans Bank dostrzega nowe możliwości dalszego finansowania transformacji energetycznej, jak i finansowania zakupu przez konsumentów niskoemisyjnych produktów i usług (nowe samochody o napędzie hybrydowym czy elektrycznym). W ocenie Banku ryzyko istnieje w obszarze

finansowania projektów inwestycyjnych w nowe pro-ekologiczne technologie, które nie osiągną sukcesu rynkowego oraz w obszarze regulacyjno-prawnym związane ze wzrostem wymogów co do norm środowiskowych i zmiennością tych wymogów.

XI. Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość

W 2022 roku, podobnie jak w ubiegłych latach, będą prowadzone działania zmierzające do osiągnięcia poprawy sytuacji finansowej Banku oraz zapewniające stabilne i bezpieczne funkcjonowanie przy zachowaniu wskaźników nadzorczych na wymaganych poziomach. Bank jest w trakcie realizacji Wewnętrznego Planu Naprawy. Zgodnie z Uchwałą nr 17/03/2021 Zarządu SSOZ BPS z dnia 17 marca 2021r. SSOZ BPS zatwierdził Wewnętrzny Plan Naprawy Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju na lata 2021-2024.

Najważniejszym celem strategicznym Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju w roku 2022 jak i w kolejnych latach będzie pełna realizacja działań szczegółowo określonych w Wewnętrznym Planie Naprawy określonym na lata 2021-2024, pozwalających na poprawę sytuacji Banku oraz stabilizację osiągniętych wyników do 2024r. w obszarze:

- ryzyka kredytowego poprzez obniżenie kwoty należności zagrożonych oraz zwiększenie wartości dobrych kredytów, w tym poprawa struktury dochodowej portfela kredytowego,
- adekwatności kapitałowej poprzez osiągnięcie rekomendowanych przez KNF wskaźników adekwatności kapitałowej.

Do działań (zwanym również opcjami naprawy) pozwalających na pełną realizację powyższych celów Bank zaliczył:

1. Osiągnięcie i utrzymanie jakości portfela kredytowego na poziomie poniżej 11%.
2. Realizacja stopnia pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami na poziomie powyżej 35%.
3. Zwiększenie wartości oraz poprawa struktury dochodowej portfela kredytowego.
4. Utrzymanie łącznego współczynnika kapitałowego na planowanym poziomie powyżej 14%.
5. Utrzymanie wskaźnika C/I na poziomie poniżej 80%.
6. Osiągnięcia ROA netto na poziomie min. 0,3%.

W perspektywie średnioterminowej w odniesieniu do przyjętych prognoz, w oparciu o zdefiniowane cele strategiczne jak i sprecyzowane w Wewnętrznym Planie Naprawy konkretne plany działania w kluczowanych obszarach, Bank planuje stabilny i umiarkowany wzrost podstawowych wolumenów biznesowych oraz wzmocnienie bazy kapitałowej. Dla Banku kluczowe będzie dalsze dostosowanie działalności do dynamicznie zmieniającego się otoczenia i jak najlepsze wsparcie oczekiwań klientów, zgodnie z nową strategiczną misją działania Banku: **„Doświadczenie oraz otwartość na nowe horyzonty i potrzeby Klienta wyznacznikiem bankowości jutra.”**

XII. Ład korporacyjny

Polityka zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju jest zbiorem zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju, w tym relacje z Członkami Banku i jego klientami, jego organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Obowiązująca Polityka zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jastrzębiu Zdroju została przyjęta przez Zarząd Banku, Radę Nadzorczą oraz Zebranie Przedstawicieli Banku i jest opublikowana na stronie internetowej Banku pod adresem: www.bsjastrzebie.pl.

Bank będąc instytucją zaufania publicznego prowadzi działalność z zachowaniem najwyższej staranności, przykładając szczególną wagę do profesjonalizmu i etyki osób wchodzących w skład organów podmiotów nadzorowanych. Bank może skutecznie realizować wyznaczone cele strategiczne, dzięki właściwej strukturze organizacyjnej, poddawanej okresowym przeglądom oraz odpowiednim systemem kontroli wewnętrznej i systemem zarządzania ryzykiem.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagrodzeń. Polityka wynagrodzeń, ze szczególnym uwzględnieniem polityki dotyczącej wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, stanowi istotny element rozwoju i bezpieczeństwa funkcjonowania Banku oraz zapobiega nadmiernej ekspozycji Banku na ryzyko.

Polityka informacyjna Banku służy budowie właściwych relacji, w szczególności poprzez ułatwianie dostępu do informacji zarówno klientom, jak i udziałowcom.

Rada Nadzorcza sprawowała nadzór nad sprawami Banku kierując się zawsze najlepiej pojętym interesem Banku, jego klientów oraz Udziałowców. Dobre relacje Banku z klientami budują zaufanie do Banku, stąd dbałość o klienta jest jednym z nadrzędnych celów. Rzetelne informowanie klientów o oferowanej usłudze czy produkcie w sposób zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy z uwzględnieniem ryzyka z nią związanego jest podstawowym obowiązkiem pracowników Banku i jest realizowany na etapie komunikacji marketingowej oraz nawiązywania stosunku prawnego i doboru odpowiedniej dla klienta usługi czy produktu finansowego.

Bank posiada i udostępnia klientom zasady składania oraz rozpatrywania skarg i reklamacji, zapewniając wnikliwą, obiektywną obsługę procesu reklamacyjnego. Bank wykazuje troskę o ochronę praw i rozwój pracowników budujących wartość i reputację instytucji.

Bank zapewnia wszystkim pracownikom możliwość anonimowego powiadomienia Zarządu lub Rady Nadzorczej o naruszeniach prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych.

XIII. Zakończenie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy sporządzone sprawdzanie z działalności za 2021 rok:

- spełnia wymagania art. 49 ustawy o rachunkowości,
- zawiera informacje określone w art.111a ust.1 i 2,
- jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym, oraz zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć, sytuacji Banku, w tym opis podstawowych kategorii ryzyka i zagrożeń.

Zarząd Banku Spółdzielczego oświadcza, że firma audytorska, dokonująca badania sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku została wybrana zgodnie z przepisami prawa oraz, że podmiot ten oraz biegły rewident dokonujący tego badania

spełnił warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania sprawozdania finansowego, zgodnie z właściwymi przepisami i standardami zawodowymi.

W dniu 25 listopada 2021 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę dotyczącą wyboru firmy audytorskiej wskazując Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im. Franciszka Stefczyka w Warszawie jako podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych za lata 2021-2022. Informacje na temat wynagrodzenia z tytułu umów zawartych z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych opisuje pkt. 12 Wprowadzenia do Sprawozdania Finansowego.

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności za 2021 rok liczy 48 kolejno ponumerowanych stron.

Podpisy Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Jastrzębiu Zdroju:

1. Izabela Ochojska – p.o. Prezesa Zarządu

2. Gabriela Bury – Wiceprezes Zarządu

3. Natasza Kiwic – Wiceprezes Zarządu

4. Krzysztof Rodziewicz – Wiceprezes Zarządu

Jastrzębie - Zdrój, dnia 20 kwietnia 2022 r.